

OBSAH:

Preddavky na daň z príjmov PO od 1. januára 2023.2

FR SR vydalo v januári 2023 informáciu k plateniu preddavkov na daň z príjmov právnickej osoby od 1. januára 2023.

Poskytovanie podielu zaplatenej dane PO v r. 2023 podľa § 50 ZDP3

FR SR vydala v januári 2023 informáciu k poskytovaniu podielu zaplatenej dane právnickej osoby v roku 2023 z daňovej povinnosti za rok 2022 podľa § 50 zákona o dani z príjmov (ďalej len „ZDP“).

Povinnosti platiteľa dane pri výplate dividend spoločníkovi6

V januári 2023 FR SR zverejnila informáciu k povinnostiam platiteľa dane pri výplate podielov na zisku (dividend) spoločníkovi – FO rezidentovi SR v roku 2023..

Predĺženie lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov6

Od 1. januára 2023 platí nový vzor „Oznámenie daňovníka o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania podľa § 49 ods.3 písm. a) alebo b) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ďalej len „ZDP“) č. OZN493v22, ktorý je zverejnený v elektronickej podobe na webovom sídle FR SR. Daňovníci, ktorí sa rozhodnú oznámiť správcovi dane predĺženie lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2022 sú po novom povinní používať tento vzor. .

Zmeny v registračnej povinnosti od 1. januára 2023 u PO8

S účinnosťou od 1. januára 2023 novelou zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ďalej „ZDP“) a zákona č. 563/2003 Z. z. o správe daní (ďalej len „daňový poriadok“) dochádza k zmenám v registrácii, a to k registrácii pre daň z príjmov právnickej osoby z úradnej moci na základe zápisu do registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (ďalej „RPO“)..

Oslobodenie od DPH pri dodávkach inštitúciám a orgánom EÚ podľa § 439

Novelou zákona o DPH č. 516/2022 Z. z. v súvislosti s transpozíciou čl. 151 (1) (ab) smernice Rady (EÚ) 2006/112/ES sa s účinnosťou od 1. januára 2023 zavádza priame oslobodenie od DPH pri dodaní tovaru a služieb súvisiacich s COVID-19 pre vybrané inštitúcie a orgány EÚ.

Oprava základu DPH pri nevymožiteľných pohľadávkach podľa § 25a 10

Zákonom č. 516/2022 Z. z., ktorým sa novelizoval zákon č. 222/2004 Z. z. o DPH, sa s účinnosťou od 1. januára 2023 upravili ustanovenia § 25a zákona o DPH týkajúce sa opravy základu dane pri úplnom alebo čiastočnom nezaplatení protihodnoty za dodanie tovaru alebo služby. Ide o úpravu v súvislosti s novozavedeným § 53b zákona o DPH..

Odvod DPH pri krádeži podľa § 53 ods. 5 13

V zmysle doplnenia § 53 ods. 5 zákona o DPH zákonom č. 516/2022 Z. z. sa s účinnosťou od 1. januára 2023 upravuje spôsob určenia odvodu DPH pri krádeži zákonom vymedzeného majetku.

Oznámenie MF SR o vydaní poučenia na vyplnenie daňového priznania k DPH ... 14

V nadväznosti na zákon č. 516/2022 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 1. januára 2023 novelizoval zákon o DPH, MF SR vydalo aktualizované poučenie na vyplnenie kontrolného výkazu k DPH. Vzorkontrolného výkazu s účinnosťou od 1. januára 2021 uverejnený vo Finančnom spravodajcovi MF SR č. 18/2020 sa nezmenil.

Oznámenie MF SR o vydaní poučenia na vyplnenie KV DPH 14

V nadväznosti na zákon č. 516/2022 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 1. januára 2023 novelizoval zákon o DPH, MF SR vydalo aktualizované poučenie na vyplnenie daňového priznania k DPH za obdobia od 1. januára 2023. Vzor daňového priznania určený s účinnosťou od 1. januára 2021 a uverejnený vo Finančnom spravodajcovi MF SR č. 19/2020 sa nezmenil..

Novela daňového poriadku č. 433/2022 Z.z. 15

6. decembra 2022 schválila NR SR zákon č. 433/2022 Z. z., ktorým sa v čl. III dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (ďalej len „daňový poriadok“). Novelou sa do rozsahu pôsobnosti daňového poriadku začlenil odvod z nadmerných príjmov, ktorého implementácia v právnej úprave SR vychádza z nariadenia EÚ 2022/1854 zo 6. októbra 2022 o núdzovom zásahu s cieľom riešiť vysoké ceny energie..

Novela daňového poriadku č. 496/2022 Z.z. 15

6. decembra 2022 schválila NR SR zákon č. 496/2022 Z. z., ktorým sa v čl. III mení a dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (ďalej len „daňový poriadok“). Novela nadobúda účinnosť 1. januára 2023 a 1. januára 2024..

Novela daňového poriadku č. 519/2022 Z.z. 16

31. decembra 2022 nadobudol účinnosť zákon č. 519/2022 Z. z., ktorým sa v čl. III dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (ďalej len „daňový poriadok“). Novelou sa do rozsahu pôsobnosti daňového poriadku začlenil solidárny príspevok, ktorého implementácia

vychádza z nariadenia EÚ 2022/1854 zo 6. októbra 2022 o núdzovom zásahu s cieľom riešiť vysoké ceny energie..

Novela zákona o miestnych daniach 16

8. decembra 2022 NR SR schválila zákon č. 2/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, a ktorým sa v čl. II s účinnosťou od 1. septembra 2023 mení a dopĺňa zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady..

Zánik daňovej povinnosti podľa zákona o dani z motorových vozidiel 17

FR SR vydalo metodický pokyn k uplatneniu postupu pri zániku daňovej povinnosti v súlade s § 8 ods. 7 zákona č. 361/2014 Z. z. o dani z motorových vozidiel s cieľom zabezpečiť jednotný postup správcami dane a odvolacím orgánom pri preskúvaní rozhodnutí správcu dane a pri poskytovaní informácií daňovým subjektom.

Solidárny príspevok podľa zákona č. 519/2022 Z.z. 18

22. decembra 2022 NR SR schválila zákon č. 519/2022 Z. z. o solidárnom príspevku z činností v odvetviach ropy, zemného plynu, uhlia a rafinérií. Zákon nadobudol účinnosť 31. decembra 2022.

Oznámenie o uzatvorení pís. dohody s autorom 18

V súlade s § 43 ods. 14 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ďalej len „ZDP“) je platiteľ dane z príjmov, ktorý vypláca FO príjem z vytvorenia diela, z podania umeleckého výkonu, z použitia diela alebo umeleckého výkonu podľa autorského zákona, povinný oznámiť správcovi dane uzatvorenie písomnej dohody s autorom o nevyberaní dane zrážkou podľa § 43 ods. 3 písm. h) ZDP najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí kalendárneho roka, v ktorom bola uzavretá.

Zvýšenie stravného pri pracovnej ceste podľa z. o cestovných náhradách 19

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR vydalo dňa 30. novembra 2022 Opatrenie č. 432/2022, ktorým od 1. januára 2023 ustanovilo sumy stravného podľa § 5 ods. 2 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách. Ako tieto sumy ovplyvňujú výšku daňových výdavkov FO s príjmami podľa § 6 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ďalej len „ZDP“)?

Kompenzácie MH SR k cene energií – daňové a účtovné hľadisko 20

FR SR vydalo metodické usmernenie, v ktorom informuje o daňovom zaobchádzaní a účtovaní dodávok energií v súvislosti s kompenzáciami MH SR k cenám energií poskytnutými v súlade s nariadeniami vlády SR

Daňový kalendár 25

Preddavky na daň z príjmov PO od 1. januára 2023

FR SR vydalo v januári 2023 informáciu k plateniu preddavkov na daň z príjmov právnickej osoby od 1. januára 2023.

Z ustanovenia § 42 ods. 9 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ďalej len „ZDP“), v ktorom s účinnosťou od 1. januára 2021 bola vypustená prvá a druhá veta, aj pri platení preddavkov v roku 2023 vyplýva, že **ak zaplatené preddavky na daň do lehoty na podanie daňového priznania za rok 2022 sú nižšie, ako vyplývajú z výpočtu podľa daňového priznania za rok 2022, daňovník nie je povinný zaplatiť rozdiel vzniknutý na zaplatených preddavkoch** na daň od začiatku zdaňovacieho obdobia do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po lehote na podanie daňového priznania. Rovnako postupuje aj daňovník, ktorému určil správca dane platenie preddavkov na daň inak podľa § 42 ods. 10 ZDP.

Finančná správa SR v informácii upozorňuje, že **i naďalej platí znenie § 42 ods. 8 ZDP, v zmysle ktorého daňovník, ktorý podáva daňové priznanie prvýkrát, v zdaňovacom období, v ktorom má byť podané daňové priznanie, do lehoty na jeho podanie neplatí preddavky na daň.** Suma preddavkov na daň splatných do lehoty na podanie daňového priznania vyrovná do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania vo výške vypočítanej z dane uvedenej v daňovom priznaní.

Postup daňovníka pri platení preddavkov na kalendárny rok 2023

Od 1. januára 2023 do (predĺženej) lehoty na podanie daňového priznania za rok 2022 právnická osoba pri platení preddavkov vychádza z daňového priznania za rok 2021. Preddavky si vypočíta tak, že r. 500 tohto daňového priznania vynásobí 21 % alebo 15%, výsledok zaokrúhli matematicky na dve desatinné miesta, následne odpočíta absolútnu hodnotu na r. 610 (úľavy na dani) daňového priznania, tzn. (r. 500 x 0,21 alebo 0,15) – r. 610.

Z takto vypočítanej dane si vypočíta preddavky na daň, ktoré zaokrúhli matematicky na dve desatinné miesta.

Po lehote na podanie daňového priznania za rok 2022 právnická osoba pri platení preddavkov vychádza z daňového priznania za rok 2022. Preddavky si vypočíta obdobným spôsobom ako do lehoty na podanie daňového priznania za rok 2022, pričom pri výpočte preddavkov použije sadzbu dane uplatnenú v daňovom priznaní za rok 2022. To znamená, že r. 500 daňového priznania za rok 2022 vynásobí 21 % alebo 15 %, výsledok zaokrúhli matematicky na dve desatinné miesta, následne odpočíta absolútnu hodnotu na r. 610 (úľavy na dani) daňového priznania, tzn. (r. 500 x 0,21 alebo 0,15) – r. 610. Takto vypočítaná suma by mala byť uvedená aj na r. 1110 daňového priznania za rok 2022. Následne si daňovník z

takto vypočítanej dane vypočíta preddavky na daň, ktoré zaokrúhli matematicky na dve desatinné miesta.

Pokiaľ zaplatené preddavky na daň do lehoty na podanie daňového priznania za rok 2022 sú nižšie, ako vyplývajú z výpočtu podľa daňového priznania za rok 2022, daňovník nie je povinný rozdiel vzniknutý na zaplatených preddavkoch na daň od začiatku zdaňovacieho obdobia zaplatiť do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po lehote na podanie daňového priznania.

Postup daňovníka, ktorý vznikol v roku 2022 pri platení preddavkov na kalendárny rok 2023

Daňovník, ktorý vznikol počas kalendárneho roka 2022 iným spôsobom ako zlúčením, splynutím alebo rozdelením, neplatí preddavky na daň za zdaňovacie obdobie, v ktorom vznikol. Správca dane však môže daňovníkovi aj na obdobie po jeho vzniku v odôvodnených prípadoch určiť platenie preddavkov na daň inak rozhodnutím podľa § 42 ods. 10 ZDP.

Daňovník, ktorý podáva daňové priznanie za rok 2022 prvýkrát, v zdaňovacom období, v ktorom má byť podané daňové priznanie, do lehoty na jeho podanie neplatí preddavky na daň. Sumu preddavkov na daň splatných do lehoty na podanie daňového priznania vyrovná do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania vo výške vypočítanej z dane uvedenej v daňovom priznaní.

V súlade s § 42 ods. 13 ZDP, **výšku preddavkov na daň splatných po lehote na podanie daňového priznania oznámi správca dane daňovníkovi najneskôr päť dní pred splatnosťou preddavku na daň**, ak správca dane neuplatní postup podľa § 42 ods. 10 ZDP, to znamená nevydá rozhodnutie o určení platenia preddavkov na daň inak.

Poskytovanie podielu zaplatenej dane PO v roku 2023 z daňovej povinnosti za rok 2022 podľa § 50 ZDP

FR SR vydala v januári 2023 informáciu k poskytovaniu podielu zaplatenej dane právnickej osoby v roku 2023 z daňovej povinnosti za rok 2022 podľa § 50 zákona o dani z príjmov (ďalej len „ZDP“).

Daňovník, ktorý je právnickou osobou je oprávnený poukázať podiel zaplatenej dane do výšky 2% vtedy, ak v zdaňovacom období, ktorého sa vyhlásenie týka, alebo najneskôr v lehote na podanie daňového priznania **daroval finančné prostriedky najmenej vo výške**

0,5% zaplatenej dane ním určeným daňovníkom nezaloženým alebo nezriadeným na podnikanie na účely vymedzené v § 50 ods. 5 ZDP.

Ak daňovník neposkytne finančný dar ním určenému daňovníkovi nezaloženému alebo nezriadenému na podnikanie aspoň vo výške 0,5% zaplatenej dane (nemusí byť ten istý ako prijímateľ podielu zaplatenej dane), **je oprávnený poukázať v daňovom priznaní podiel zaplatenej dane len do výšky 1%.**

Daňovník **môže určiť jedného alebo viacerých prijímateľov** s uvedením príslušných súm, **každému však najmenej 8 €** (zaokrúhľovanie matematicky na dve desatinné miesta). Ďalší prijímatelia sa v daňovom priznaní uvádzajú v osobitnej prílohe, ktorá je povinnou prílohou daňového priznania (aj v prípade, ak nebude vyplnená).

Právnická osoba **poukazuje podiel zaplatenej dane v lehote na podanie daňového priznania k dani z príjmov právnickej osoby – t. j. do 31. marca 2023.** Ak si lehotu na podanie daňového priznania predĺži, predlžuje sa aj lehota na poukázanie podielu zaplatenej dane ako aj lehota na poskytnutie finančného daru.

Vyhlásenie o poukázaní podielu zaplatenej dane z príjmov právnickej osoby je súčasťou VI. časti tlačiva daňového priznania právnických osôb – DPPOv22.

V súlade s § 50 ods. 3 písm. d) ZDP účinného **od 1. januára 2022 sa z povinne uvádzaných údajov vo vyhlásení o poukázaní podielu zaplatenej dane za príslušné zdaňovacie obdobie vypustila povinnosť uvádzať sídlo a právnu formu prijímateľa podielu zaplatenej dane** a zároveň sa spresnilo, že **názov prijímateľa** uvedený v predložennom vyhlásení **má iba informatívny charakter.**

Podiel zaplatenej dane PO poukazuje cez daňové priznanie **vyplnením a podpísaním príslušnej časti daňového priznania. Ak sa podiel zaplatenej dane nepoukazuje**, v daňovom priznaní sa v tejto časti **vyznačí x a táto časť daňového priznania sa nepodpisuje.** Na účel poukázania podielu zaplatenej dane sa vychádza zo sumy dane z príjmov právnickej osoby uvedenej na r. 1080 daňového priznania k dani z príjmov právnickej osoby, resp. rozdiel riadkov 1080 - 1090, ak súčasťou riadku 1080 je daň z osobitného základu dane podľa § 17f ZDP, ktorú bude daňovník platiť v splátkach podľa § 17g ZDP.

Poskytovateľ - daňovník PO môže využiť inštitút o použití podielu zaplatenej dane na osobitné účely, pokiaľ spĺňa tieto podmienky:

- ✓ **nemá do 15 dní po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania nedoplatok na dani**, pričom za daňový nedoplatok pre účely tohto ustanovenia sa nepovažuje suma nedoplatku na dani nepresahujúca 5 €,
- ✓ **vo vyhlásení určil ako prijímateľa jedného alebo viac prijímateľov** s uvedením príslušných súm.

Finančná správa SR v informácii upozorňuje, že pokiaľ daňovník, ktorý poukazuje podiel zaplatenej dane ním určenému prijímateľovi, nedoplatok na dani nezaplatil do 15 dní po uplynutí

lehoty na podanie daňového priznania správca dane nepoukáže podiel zaplatenej dane prijímateľovi uvedenému v daňovom priznaní.

U daňovníka so zdaňovacím obdobím kalendárny rok 2022 lehota na podanie daňového priznania uplynie 31. marca 2023, nedoplatok na dani musí daňovník uhradiť najneskôr do 17. apríla 2023 vrátane.

Za deň platby pri bezhotovostných prevodoch z účtu u poskytovateľov platobných služieb sa považuje deň, keď bola platba odpísaná z účtu daňového subjektu (nemusí sa zhodovať s dňom zadania príkazu na úhradu!). To znamená, že ak bude platba odpísaná z účtu napr. 18. apríla 2023, podiel zaplatenej dane nebude poukázaný.

Správca dane je povinný po splnení podmienok **previesť podiely zaplatenej dane na účet prijímateľa do troch mesiacov po lehote na podanie daňového priznania**. Pokiaľ má daňovník predĺženú lehotu na podanie daňového priznania, predlžuje sa aj lehota pre správcu dane na prevedenie podielu zaplatenej dane na účet prijímateľa.

Ak neboli splnené tieto podmienky, alebo ak predložené vyhlásenie obsahuje nesprávne údaje o prijímateľovi, nárok na poukázanie sumy zodpovedajúcej podielu zaplatenej dane **zanikne**. Pokiaľ predložené vyhlásenie obsahuje aj iné nesprávne údaje, správca dane vyzve daňovníka na ich opravu, okrem údajov, ktoré je správca dane povinný a oprávnený pri svojej úradnej činnosti získavať a používať z úradnej povinnosti podľa osobitných predpisov. Ak nebudú nedostatky vo vyhlásení v lehote určenej vo výzve odstránené, nárok na poukázanie podielu zaplatenej dane zanikne. O týchto skutočnostiach upovedomuje správca dane bez zbytočného odkladu daňovníka.

Ak daňovník podá dodatočné daňové priznanie, výška podielu zaplatenej dane v riadnom daňovom priznaní sa nemení (nezvyšuje ani neznižuje).

Úplný zoznam prijímateľov podielu zaplatenej dane je **zverejnený na internetovej stránke finančného riaditeľstva www.financnasprava.sk**, v časti Rýchle odkazy – Informačné zoznamy – Zoznam prijímateľov z NK SR – Centrálny register prijímateľov 2% z dane.

Ak je poskytovateľom podielu zaplatenej dane právnická osoba, správca dane po súhlase daňovníka oznámi prijímateľovi označenie daňovníka, ktorý poukazuje podiel zaplatenej dane a to obchodné meno alebo názov, sídlo a právnu formu. Výška poukázaného podielu zaplatenej dane sa v tomto oznámení neuvádza. Svoj súhlas so zverejnením údajov daňovník deklaruje priamo v podanom daňovom priznaní.

Prijímatelia podielu zaplatenej dane

Právnická osoba, ktorá sa rozhodne uchádzať o podiel zaplatenej dane, sa musí zaregistrovať do centrálného registra prijímateľov u ktoréhokoľvek notára, a to v období od 1. septembra do 15. decembra bežného roka. Notár osvedčuje každoročne do 15. decembra bežného roka u prijímateľa **splnenie týchto podmienok**:

- ✓ **prijímateľ je osobou, ktorej je možné poskytnúť podiel zaplatenej dane** a ktorej predmetom činnosti sú činnosti uvedené v § 50 ods. 5 ZDP,
- ✓ **prijímateľ vznikol najneskôr v priebehu kalendárneho roka, ktorý predchádza roku, v ktorom sa preukazuje splnenie podmienok na poskytnutie 2 % (1 %) podielu zaplatenej dane,**
- ✓ **prijímateľ preukáže, že má zriadený účet v banke alebo pobočke zahraničnej banky**, potvrdením nie starším ako 30 dní a oznámi číslo tohto účtu; to neplatí, ak prijímateľ požiada notára o osvedčenie splnenia podmienok podľa § 50 odseku 6 písm. d), e), g), h) a j) ZDP do 30. novembra bežného roka,
- ✓ **prijímateľ je zapísaný do registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci** podľa zákona č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci.

Finančná správa SR v informácii upozorňuje, že **prijímateľ podielu zaplatenej dane nie je povinný** na účely zápisu do zoznamu prijímateľov **preukazovať notárovi, že nemá nedoplatky na poistnom na sociálne a zdravotné poistenie**. Tieto skutočnosti si notár overí sám prostredníctvom informačných systémov.

Notár, ktorý osvedčenie vykonal, je povinný bez zbytočného odkladu oznámiť identifikačné údaje prijímateľa alebo prijímateľov, **a to obchodné meno alebo názov, sídlo, právnu formu, identifikačné číslo organizácie, názov banky alebo pobočky zahraničnej banky, v ktorej má prijímateľ zriadený účet** a číslo tohto účtu Notárskej komore SR na účely jeho zápisu do zoznamu prijímateľov na nasledujúci rok.

Notár po osvedčení splnenia podmienok prijímateľov vyhotoví o tejto skutočnosti Notársku zápisnicu. Ide o verejnú listinu, ktorá je nemenná. Nakoľko FR SR nemôže vstupovať do zoznamu prijímateľov – čiže nemôže údaje v zozname meniť ani opravovať, neodporúča sa v období prijímania finančných prostriedkov z poukázaného podielu zaplatenej dane meniť číslo účtu prijímateľa, ktoré by mali za následok nemožnosť ich poukázania.

Prijímateľ – občianske združenie alebo organizačná jednotka združenia, nadácia, nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby, neinvestičný fond, Slovenský Červený kríž, organizácia s medzinárodným prvkom, účelové zariadenie cirkvi a náboženskej spoločnosti, subjekty výskumu a vývoja, môže podiel zaplatenej dane podľa § 50 ods. 5 ZDP použiť len na účely, ktoré sú predmetom jeho činnosti, a to:

- ✓ ochrana a podpora zdravia; prevencia, liečba, resocializácia drogovu závislých v oblasti zdravotníctva a sociálnych služieb,
- ✓ podpora a rozvoj športu,
- ✓ poskytovanie sociálnej pomoci,
- ✓ zachovanie kultúrnych hodnôt,
- ✓ podpora vzdelávania,
- ✓ ochrana ľudských práv,
- ✓ ochrana a tvorba životného prostredia,



- ✓ veda a výskum,
- ✓ organizovanie a sprostredkovanie dobrovoľníckej činnosti.

Za použitie podielu zaplatenej dane sa s účinnosťou od 1. januára 2018 považuje aj vklad do výšky 25% z prijatého podielu zaplatenej dane do nadačného imania nadácie.

Správca dane poukáže podiel zaplatenej dane prijímateľovi uvedenom vo vyhlásení, ak sú splnené podmienky:

- ✓ **prijímateľ je uvedený k 31. decembru predchádzajúceho roka v centrálnom registri prijímateľov**, ktorý vedie Notárska komora SR,
- ✓ **prijímateľ nemá do 15 dní po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania nedoplatok na dani**, pričom za daňový nedoplatok pre účely tohto ustanovenia sa nepovažuje suma 5 €,
- ✓ **notár osvedčil prijímateľovi a bez zbytočného odkladu oznámil komore identifikačné údaje prijímateľa, názov banky alebo pobočky zahraničnej banky, v ktorej má zriadený účet a číslo tohto účtu**,

Za deň platby pri bezhotovostných prevodoch z účtu u poskytovateľov platobných služieb sa považuje deň, keď bola platba odpísaná z účtu daňového subjektu.

U daňovníka so zdaňovacím obdobím kalendárny rok 2022 lehota na podanie daňového priznania uplynie 31. marca 2023, nedoplatok na dani musí daňovník uhradiť najneskôr do 17. apríla 2023 vrátane.

Ak prijímateľ použije poskytnutý podiel zaplatenej dane v rozpore s účelom, ktorý je predmetom činnosti, poruší finančnú disciplínu podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

V súlade s § 50 ods. 11 ZDP **je prijímateľ povinný použiť poskytnutý podiel zaplatenej dane do konca roka nasledujúceho po roku, v ktorom mu bol podiel zaplatenej dane poukázaný (§ 50 ods. 5 ZDP).**

Ak prijímateľ nepoužije poskytnutý podiel zaplatenej dane na zákonom o dani z príjmov uvedené činnosti **v stanovenej lehote**, vzťahujú sa na neho ustanovenia o porušení finančnej disciplíny podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, pričom **je prijímateľ povinný podiel zaplatenej dane vrátiť správcovi dane** miestne príslušnému podľa sídla prijímateľa **do 90 dní** odo dňa vzniku skutočnosti, s ktorou je spojená povinnosť vrátiť poskytnutý podiel zaplatenej dane.

Rovnako **ak sa zruší prijímateľ do 12 mesiacov po poukázaní podielu zaplatenej dane správcom dane**, prijímateľ **je povinný najneskôr ku dňu zrušenia vrátiť podiel zaplatenej dane správcovi dane** miestne príslušnému podľa sídla prijímateľa.

Vládny audit dodržiavania ustanovení zákona o dani z príjmov o použití podielu zaplatenej dane na osobitné účely vykonáva MF SR a Úrad vládného auditu.

Ďalšie povinnosti prijímateľov podielu zaplatenej dane

Prijímateľ môže poskytnúť prijatý podiel zaplatenej dane inej právnickej osobe, ale prijímateľ zodpovedá za použitie podielu zaplatenej dane na účely vymedzené v § 50 ods. 5 ZDP. Prijímateľ je povinný preukázať použitie podielu zaplatenej dane dokladmi tejto inej právnickej osoby. **Iná právnická osoba je povinná použiť takto prijatý podiel zaplatenej dane len na účely vymedzené v § 50 ods. 5 ZDP**, a to v lehote, v ktorej mal prijímateľ použiť prijatý podiel zaplatenej dane.

Prijímateľ, ktorého súhrn podielov zaplatenej dane z príjmov FO a PO v príslušnom kalendárnom roku je vyšší ako 33 000 €, je povinný najneskôr do 30 dní od prijatia tejto sumy zriadiť osobitný účet v banke alebo pobočke zahraničnej banky, na ktorom vedie len prijatie a čerpanie podielu zaplatenej dane, pričom finančné prostriedky zodpovedajúce podielu zaplatenej dane prijaté v príslušnom kalendárnom roku pred uvedeným obdobím znížené o použité sumy prijímateľ prevedie na tento účet do 30 dní od povinnosti jeho zriadenia. Číslo osobitného účtu a číslo a ročník vydania Obchodného vestníka, v kt. si splnil povinnosť podľa § 50 ods. 13 prvej vety ZDP je prijímateľ povinný nahlásiť notárovi každoročne na účely osvedčenia pri preukazovaní splnenia podmienky podľa ods. § 50 ods. 6 písm. h) ZDP.

Prijímateľ, ktorého súhrn podielov zaplatenej dane z príjmov od FO a PO v ročnom prehľade prijímateľov je vyšší ako 3 320 €, je povinný do 16 mesiacov odo dňa zverejnenia ročného prehľadu prijímateľov zverejniť špecifikáciu použitia prijatého podielu v Obchodnom vestníku a výrok audítora, ak podľa osobitného predpisu prijímateľ musí mať účtovnú závierku overenú audítorom.

Prijímateľ musí zverejniť špecifikáciu použitia prijatého podielu zaplatenej dane v Obchodnom vestníku v členení na:

- výšku a druh výdavkov priamo súvisiacich s účelom použitia
- výšku a druh výdavkov priamo súvisiacich s prevádzkou prijímateľa.

FS SR v zverejnenej informácii upozorňuje, že v súlade s § 24ac zákona č. 67/2020 Z. z. (tzv. Lex Corona) je prijímateľ povinný zverejniť špecifikáciu použitia podielu zaplatenej dane z príjmov prijatého v roku 2020 podľa osobitného predpisu do konca mája 2023.

V súlade s § 50 ods. 13 ZDP je prijímateľ povinný nahlásiť notárovi číslo a ročník vydania Obchodného vestníka, v ktorom si splnil povinnosť podľa prvej vety § 50 ods. 13 ZDP, a to bezodkladne po splnení tejto povinnosti.

Ak prijímateľ nespĺni tieto povinnosti, komora nezarádi prijímateľa do zoznamu prijímateľov na obdobie jedného roka nasledujúceho po roku, v ktorom došlo k nesplneniu povinnosti.

Podiel zaplatenej dane sa zaokrúhľuje na dve desatinné miesta matematicky.

Povinnosti platiteľa dane pri výplate dividend spoločníkovi – FO rezidentovi SR v roku 2023

V januári 2023 FR SR zverejnila informáciu k povinnostiam platiteľa dane pri výplate podielov na zisku (dividend) spoločníkovi – FO rezidentovi SR v roku 2023.

Ak podiely na zisku uvedené v § 3 ods. 1 písm. e) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ďalej len „ZDP“) vykázané za zdaňovacie obdobie začínajúce najskôr 1. januára 2017 plynú FO – spoločníkovi, ktorý sa podieľa na základnom imaní obchodnej spoločnosti, daňovníkovi s neobmedzenou daňovou povinnosťou zo zdrojov na území SR, zdaňujú sa daňou vyberanou zrážkou vo výške 7 %.

Základom dane pre daň vyberanú zrážkou z podielov na zisku (dividend) je vyplatený príjem neznižený o výdavky.

Platiteľom dane je obchodná spoločnosť, ktorá podiely na zisku vypláca. Táto je povinná zrazenú daň odvieť správcovi dane najneskôr do 15. dňa každého mesiaca za predchádzajúci kalendárny mesiac, ak správca dane na žiadosť platiteľa neurčí inak.

Finančná správa SR v informácii upozorňuje, že ak koniec lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo deň pracovného pokoja, posledným dňom lehoty je najbližší nasledujúci pracovný deň.

Platiteľ dane má súčasne povinnosť v rovnakej lehote – t. j. najneskôr do 15. dňa každého mesiaca za predchádzajúci kalendárny mesiac zaslať správcovi dane Oznámenie o zrazení a odvedení dane vyberanej zrážkou podľa § 43 ods. 11 ZDP.

Platiteľ dane v oznámení okrem základných údajov vyplní riadok 01 a 01a formuláru OZN4311v21 Oznámenie o zrazení a odvedení dane vyberanej zrážkou podľa § 43 ods. 11 ZDP, v ktorých uvedie súhrnné údaje o zrazení a odvedenej dani za príslušný mesiac, pričom samostatnú stranu oznámenia nevyplní.

Pokiaľ sa podiely na zisku vyplácajú po častiach, daň vyberaná zrážkou sa zráža z každej vyplatennej časti podielov samostatne a oznámenie sa posielajú samostatne za každý mesiac, v ktorom bola časť podielov na zisku vyplatená.

FS SR ďalej v informácii upozorňuje, že daň vyberaná zrážkou zrazená a odvedená platiteľom sa u príjemcu podielov na zisku – FO považuje za vysporiadanú daňovú povinnosť a do daňového priznania sa už tieto príjmy neuvádzajú. S účinnosťou od 1. januára 2023 PO, ktorá je už registrovaná pre daň z príjmov právnických osôb nemá povinnosť správcovi dane oznámiť skutočnosť, že sa stala platiteľom zrážkovej dane.

Pokiaľ obchodná spoločnosť, ktorá vypláca podiely na zisku je registrovaná ako daňovník dane z príjmov právnických osôb, má povinnosť na účel vykonania zmien v registrácii, oznámiť miestne príslušnému správcovi dane, že sa stala platiteľom dane.

Finančná správa SR v informácii ďalej upozorňuje, že tento postup uplatňuje platiteľ dane aj pri podieloch na zisku vykázaných za zdaňovacie obdobia do 31. decembra 2003 vyplácaných od 1. januára 2017 spoločníkovi – FO (rezidentovi SR), ktorý sa podieľa na základnom imaní spoločnosti.

Predĺženie lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov

Od 1. januára 2023 platí nový vzor „Oznámenie daňovníka o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania podľa § 49 ods.3 písm. a) alebo b) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príj-

mov (ďalej len „ZDP“) č. OZN493v22, ktorý je zverejnený v elektronickej podobe na webovom sídle FR SR. Daňovníci, ktorí sa rozhodnú oznámiť správcovi dane predĺženie lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2022 sú po novom povinní používať tento vzor.

1. Predĺženie lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby

Daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby (ďalej len DP k DPFO) za zdaňovacie obdobie 2022 je daňovník povinný podať v lehote do 31. marca 2023.

Zároveň si však môže daňovník zákonom stanovenú lehotu na podanie DP DPFO za rok 2022 predĺžiť podaním Oznámenia o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania, ktoré je povinný podať najneskôr do 31. marca 2023.

Toto oznámenie je možné podať iba na predpísanom formulári „Oznámenie daňovníka o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania podľa § 49 ods. 3 písm. a) alebo b) zákona č. 595/2003 Z. z. ZDP“ označené ako OZN493v22, ktoré je zverejnené aj v elektronickej podobe na webovom sídle FR SR.

FO, ktorá je podnikateľom podľa § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka a je registrovaná pre daň z príjmov, podáva oznámenie o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania za rok 2022 elektronicky. FO nepodnikatelia podávajú toto oznámenie v papierovej forme príslušnému správcovi dane (podľa miesta trvalého pobytu).

Na základe podaného oznámenia o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania **si FO môže predĺžiť lehotu na podanie daňového priznania nasledovne:**

- **najviac o tri celé kalendárne mesiace** - § 49 ods. 3 písm. a) ZD

Daňovník v oznámení uvedie novú lehotu, ktorou môže byť len koniec kalendárneho mesiaca, v ktorej podá daňové priznanie (30. apríl 2023, 31. máj 2023 alebo 30. jún 2023).

- **najviac o šesť celých kalendárnych mesiacov** - § 49 ods. 3 písm. b) ZDP

O šesť celých kalendárnych mesiacov si môže predĺžiť lehotu na podanie DP k DPFO daňovník, **ak súčasťou jeho príjmov sú sumy príjmov priraditeľné podľa § 3 ods. 1 písm. h) daňovníkovi podľa § 2 písm. d) prvého bodu alebo zdaniteľné príjmy plynúce zo zdrojov v zahraničí.** Takýto daňovník v oznámení uvedie novú lehotu, ktorou môže byť len koniec kalendárneho mesiaca, v ktorej podá daňové priznanie (31. júl 2023, 31. august 2023 alebo 30. september 2023).

Pre účely predĺženia lehoty na podanie DP k DPFO sa za „zdaniteľné príjmy plynúce zo zdrojov v zahraničí“ považujú analogicky príjmy uvedené v § 16 ods. 1 ZDP.

Vo všeobecnosti príjmom plynúcim zo zdrojov v zahraničí je pri aktívnych príjmoch príjem z činnosti vykonávanej v zahraničí (napr. príjem zo závislej činnosti vykonávanej v zahraničí, príjem z činnosti vykonávanej v zahraničí prostredníctvom stálej prevádzkarne), pri „pasívnych“ príjmoch sa napr. za príjem zo zdrojov v zahraničí považuje príjem z nakladania s nehnuteľnosťou umiestnenou v zahraničí, resp. príjem charakteru úrokov alebo licenčných poplatkov plynúcim od platiteľa tohto príjmu, ktorý je rezidentom iného zmluvného štátu.

Finančná správa SR v zverejnenej informácii upozorňuje, že **pokiaľ si daňovník predĺži lehotu na podanie DP k DPFO za rok 2022 z dôvodu dosiahnutia zdaniteľných príjmov plynúcich zo zdrojov v zahraničí a správca dane zistí, že v úhrne zdaniteľných príjmov neuviedol žiadne príjmy zo zdrojov v zahraničí, upraví lehotu na podanie daňového priznania a dátum splatnosti dane na dátum 30. júna 2023**, nakoľko daňovník podal oznámenie o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania. Pokiaľ daňovník v takomto prípade nepodá daňové priznanie do 30. júna 2023 a v tejto lehote nezaplatí vypočítanú daň, správca dane mu uloží pokutu za nepodanie daňového priznania v stanovenej lehote a vyrubí úrok z omeškania z dlžnej sumy.

Ak si FO predĺži lehotu na podanie daňového priznania k dani z príjmov za rok 2022, v tejto novej lehote uvedenej v oznámení je daňová povinnosť aj splatná, a to aj vtedy, ak FO podá DP k DPFO pred týmto termínom.

Finančná správa SR v zverejnenej informácii ďalej upozorňuje na to, že **predĺženú lehotu na podanie DP k DPFO po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania t. j. po 31. marci 2023 nie je možné opätovne predĺžiť.**

Predĺženie lehoty na podanie DP k DPFO formou oznámenia nemôže využiť FO v konkurze. Táto si môže predĺžiť lehotu na podanie DP k DPFO len na základe žiadosti podanej najneskôr 15 dní pred uplynutím lehoty na podanie daňového priznania, teda za rok 2022 najneskôr do 17. marca 2023.

Predĺženie lehoty na podanie DP k DPFO formou oznámenia nemôže využiť ani dedič, ktorý podáva daňové priznanie za zomretého daňovníka, ktorý **si môže lehotu na podanie daňového priznania (do troch mesiacov od úmrtia daňovníka) predĺžiť len na základe žiadosti** podanej správcovi dane najneskôr 15 dní pred uplynutím lehoty na podanie daňového priznania.

Finančná správa SR ďalej v informácii k predĺženiu lehoty na podanie DP k DPFO upozorňuje, že **od 1. januára 2018 majú povinnosť podávať oznámenie o predĺžení lehoty elektronicky daňovníci uvedení v § 14 ods.1 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (ďalej len „daňový poriadok“).**

2. Predĺženie lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov právnickej osoby

Oznámenie o predĺžení lehoty na podanie DP k DPFO podáva daňovník príslušnému správcovi dane do troch kalendárnych mesiacov po uplynutí zdaňovacieho obdobia. **Za zdaňovacie obdobie kalendárneho roka 2022 možno podať oznámenie najneskôr do 31. marca 2023.**

Na základe oznámenia si PO s výnimkou daňovníka v konkurze a likvidácii môže predĺžiť lehotu na podanie daňového priznania nasledovne:

- **najviac o tri celé kalendárne mesiace** - § 49 ods. 3 písm. a) ZDP

V oznámení daňovník uvedie novú lehotu, ktorou je koniec kalendárneho mesiaca, v ktorej podá daňové priznanie (do 30. apríla 2023, 31. mája 2023 alebo 30. júna 2023).

- **najviac o šesť celých kalendárnych mesiacov** - § 49 ods. 3 písm. b) ZDP

Ak súčasťou príjmov daňovníka sú zdaniteľné príjmy plynúce zo zdrojov v zahraničí, predlžuje sa lehotu najviac o šesť celých kalendárnych mesiacov. V takomto prípade daňovník v oznámení uvedie novú lehotu, ktorou je koniec kalendárneho mesiaca, v ktorej podá daňové priznanie (do 31. júla 2023, 31. augusta 2023 alebo 30. septembra 2023).

Pre účely predĺženia lehoty na podanie DP k DPFO sa za „zdaniteľné príjmy plynúce zo zdrojov v zahraničí“ považujú analogicky príjmy uvedené v § 16 ods. 1 ZDP.

Vo všeobecnosti príjmom plynúcim zo zdrojov v zahraničí je pri aktívnych príjmoch príjem z činnosti vykonávanej v zahraničí (napr. príjem zo závislej činnosti vykonávanej v zahraničí, príjem z činnosti vykonávanej v zahraničí prostredníctvom stálej prevádzkarne), pri „pasívnych“ príjmoch sa napr. za príjem zo zdrojov v zahraničí považuje príjem z nakladania s ne-

hnutelnosťou umiestnenou v zahraničí, resp. príjem charakteru úrokov alebo licenčných poplatkov plynúci od platiteľa tohto príjmu, ktorý je rezidentom iného zmluvného štátu.

Finančná správa SR v zverejnenej informácii upozorňuje, že **pokiaľ si daňovník predĺži lehotu na podanie DP k DPPO za rok 2022 z dôvodu dosiahnutia zdaniteľných príjmov plynúcich zo zdrojov v zahraničí a správca dane zistí, že v úhrne zdaniteľných príjmov neuviedol žiadne príjmy zo zdrojov v zahraničí, upraví lehotu na podanie daňového priznania a dátum splatnosti dane na dátum 30. júna 2023**, nakoľko daňovník podal oznámenie o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania. Súčasne však správca dane uplatní postup podľa § 155 a § 156 daňového poriadku.

Pokiaľ si daňovník predĺži lehotu na podanie DP k DPPO, v tejto predĺženej lehote je splatná aj daň, a to aj tom v prípade, ak PO podá daňové priznanie pred týmto termínom.

Finančná správa SR v informácii upozorňuje, že **predĺženú lehotu na podanie DP k DPPO už nie je možné opätovne predĺžiť**.

Oznámenie o predĺžení lehoty na podanie DP k DPPO môžu využiť napr. aj daňovníci nezriadení alebo nezaložení na podnikanie, daňovníci, ktorí menia zdaňovacie obdobie z kalendárneho roka na hospodársky rok alebo naopak, ako aj daňovník zrušený bez likvidácie s právnym nástupcom (zlúčenie, splnutie, rozdelenie).

Pokiaľ daňovník nezriadený alebo nezaložený na podnikanie zašle príslušnému správcovi dane oznámenie o predĺžení lehoty a následne zistí, že mu nevyplýva povinnosť podať daňové priznanie za toto zdaňovacie obdobie, odporúča sa daňovníkovi, aby správcovi dane oznámil, že v zmysle zákona o dani z príjmov mu nevyplýva povinnosť daňové priznanie za príslušné zdaňovacie obdobie podať. Daňovník je však povinný daňové priznanie (aj nulové) podať v prípade, ak ho na jeho podanie správca dane vyzve.

Finančná správa SR v zverejnenej informácii ďalej upozorňuje, že **predĺženie lehoty na podanie DP formou oznámenia neuplatní daňovník v konkurze a v likvidácii, ktorý si môže predĺžiť lehotu na podanie DP k DPPO len na základe žiadosti podanej najneskôr 15 dní pred uplynutím lehoty na podanie DP**, teda za zdaňovacie obdobie roka 2022 najneskôr do 17. marca 2022 vrátane.

Zmeny v registračnej povinnosti od 1. januára 2023 u právnických osôb

S účinnosťou od 1. januára 2023 novelou zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ďalej „ZDP“) a zákona č. 563/2003 Z. z. o správe daní (ďalej len „daňový poriadok“)

dochádza k zmenám v registrácii, a to k registrácii pre daň z príjmov právnickej osoby z úradnej moci na základe zápisu do registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (ďalej „RPO“).

Registrácia z úradnej moci sa týka PO zapísaných do RPO s povolením alebo oprávnením na podnikanie, účinným od 01. januára 2023, zo zdrojových registrov - z obchodného registra a živnostenského registra. Pri registrácii PO z úradnej moci na základe zápisu do RPO dochádza k automatickej registrácii aj na dani z príjmov zo závislej činnosti, na dani z príjmov vyberanej zrážkou a dane z príjmov, z ktorých sa zabezpečuje daň.

Správca dane zaregistruje daňový subjekt v lehote do 30 dní odo dňa prevzatia údajov z RPO a zašle elektronický úradný dokument - rozhodnutie o registrácii a pridelení daňového identifikačného čísla spolu s oznámením o osobnom účte daňovníka do ich schránok na ÚPVS.

Pre PO zapísané v registri RPO sa ruší povinnosť podať žiadosť o registráciu na daň z príjmu daňovému úradu v papierovej, alebo elektronickej podobe. Pre PO nezapísané do RPO z týchto zdrojových registrov naďalej zostáva povinnosť plniť si svoju registračnú povinnosť podaním žiadosti o registráciu na predpísanom tlačive, ktoré je zverejnené na webovom sídle Finančného riaditeľstva.

Možnosť registrácie daňových subjektov prostredníctvom Jednotného kontaktného miesta je od 1. januára 2023 zrušená.

Oslobodenie od DPH pri dodávkach inštitúciám a orgánom EÚ podľa § 43 od 1. januára 2023

priame oslobodenie od DPH pri dodaní tovaru a služieb súvisiacich s COVID-19 pre vybrané inštitúcie a orgány EÚ.

Novelou zákona o DPH č. 516/2022 Z. z. v súvislosti s transpozíciou čl. 151 (1) (ab) smernice Rady (EÚ) 2006/112/ES sa s účinnosťou od 1. januára 2023 zavádza

Od 1. januára 2023 sa rozširujú prípady oslobodenia od DPH pri dodaní tovaru a služieb z tuzemska do iného členského štátu pre vybrané inštitúcie a orgány EÚ, ktorými sú Európska komisia, agentúra alebo orgán zriadený podľa práva EÚ za podmienky, že tovar a služby sú určené na plnenie úloh v súvislosti s COVID-19 a nebudú použité na účely ďalšieho dodania za protihodnotu. Problematikou sa zaoberá metodický pokyn FR SR k uplatneniu § 43 zákona o DPH, ktorý bol v tejto súvislosti aktualizovaný.

Podľa § 43 ods. 6 písm. f) zákona o DPH od dane oslobodené dodanie tovaru a dodanie služby v tuzemsku EK, agentúre alebo orgánu zriadenému podľa práva EÚ určené na plnenie úloh, ktoré im boli zverené právom EÚ, súvisiacich s pandémiou COVID-19, okrem tovarov a služieb, ktoré Európska komisia, agentúra alebo orgán zriadený podľa práva EÚ použije na účely ďalšieho dodania za protihodnotu.

Uvedené oslobodenie vychádza zo smernice Rady (EÚ) 2021/1159 z 13. júla 2021, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o dočasné oslobodenia od dane pri dovoze a pri určitých dodaniach v reakcii na pandémiu COVID-19, ktorú boli členské štáty povinné transponovať do svojich vnútroštátnych právnych predpisov.

Transpozíciou čl. 151 ods. 1 písm. ab) smernice 2006/112/ES došlo k zavedeniu priameho oslobodenia od DPH, pokiaľ ide o dodanie tovaru alebo služby oprávnenému orgánu, ak oprávnený orgán nakupuje tento tovar alebo služby v rámci vykonávania úloh, ktoré mu boli zverené právom Únie s cieľom reagovať na pandémiu COVID-19, s výnimkou prípadov, keď oprávnený orgán použije nadobudnutý tovar a služby na účely ďalšieho dodania za protihodnotu. Týmto oslobodením sa zabezpečuje, že opatrenia prijaté v rámci rôznych iniciatív Únie v tejto situácii nebudú zaťažovať sumy DPH, ktoré inštitúcie Únie nemôžu získať späť, ani zaťaženie vyplývajúce z povinnosti registrovať sa na účely DPH.

Predmetné oslobodenie od DPH podlieha určitým obmedzeniam, týkajúcim sa príjemcu plnenia, predmetu plnenia a jeho účelu:

➤ **Príjemcom plnenia** (oprávnený orgán) musí byť EK, agentúra alebo orgán zriadený podľa práva EÚ, na ktoré sa vzťahuje Protokol (č. 7) o výsadách a imunitách EÚ

pripojený k Zmluve o fungovaní EÚ. Informatívny zoznam oprávnených orgánov: <https://www.nrsr.sk/web/default.aspx?SectionId=29>

➤ **Predmetom plnenia** je dodávka tovarov a služieb v tuzemsku, ktoré sú určené na plnenie úloh, ktoré boli predmetným orgánom zverené právom EÚ, súvisiacich s pandémiou COVID-19. Rozsah pôsobnosti sa môže týkať širokého okruhu nakupovaných tovarov a služieb, ktoré budú oprávnené orgány distribuovať bezodplatne členským štátom s cieľom reagovať na situácie spôsobené pandémiou COVID-19.

Pri **tovaroch** sa môže jednať napr. o vakcíny, lieky a liečivá, diagnostické testy, testovací materiál a laboratórne vybavenie, osobné ochranné prostriedky (OOP) ako rukavice, respirátory, rúška, plášte, dezinfekčné prostriedky a vybavenie, výrobky z krvi alebo protilátky, zdravotnícke zariadenia a pomôcky (napr. oxymetre, teplomery, dýchacie prístroje a pod.) a iné.

Pri **službách** môže ísť napr. o vývoj, výskumné a inovačné činnosti, vytváranie strategických zásob výrobkov, farmaceutické licencie, poskytnutie karanténnych zariadení, klinické skúšky, dezinfekcia priestorov, výmena zdravotníckych pracovníkov a iných expertov, prijímanie zahraničných pacientov atď.

➤ **Oprávneným účelom**, na ktorý oprávnený orgán tieto tovary a služby použije, je akákoľvek činnosť vykonávaná pri plnení mandátu, ktorý mu bol zverený na základe práva Únie a ktorý je vo verejnom záujme v súvislosti s pandémiou COVID-19. Účel týchto plnení musí spočívať v bezodplatnom poskytnutí nadobudnutých tovarov a služieb oprávneným subjektom. Nakúpené tovary alebo služby môžu byť napríklad určené na bezodplatné sprístupnenie členským štátom alebo tretej strane (zdravotnícke zariadenia, nemocnice, vnútroštátny zdravotnícky orgán). Takisto môže oprávnený orgán nakupovať tovary za účelom vytvárania zásob na ich použitie v budúcnosti. Oslobodenia od dane nie je možné uplatniť, ak použijú nadobudnuté tovary a služby na účely ďalšieho dodania za protihodnotu.

➤ Zároveň sa do zákona o DPH od 1. januára 2023 zaviedlo aj oslobodenie od DPH pri nadobudnutí tovaru v tuzemsku z iného členského štátu, ak by dovoz takého tovaru bol oslobodený od DPH podľa § 48 ods. 11 zákona o DPH (§ 44 písm. b) zákona o DPH). To znamená, že v súvislosti s pandémiou je oslobodené od DPH aj nadobudnutie tovaru z iného členského štátu EK, agentúrou alebo iným orgánom zriadeným podľa práva EÚ za podmienky, že je určený na plnenie úloh v súvislosti s pandémiou COVID-19 a nebude použitý okamžite alebo neskôr na účely ďalšieho dodania za protihodnotu, t. j. bezodplatnom poskytnutí nadobudnutých tovarov a služieb oprávneným subjektom.

➤ Platiteľ dane je podľa § 43 ods. 7 zákona o DPH povinný **preukázať oslobodenie** potvrdením na úradnom tlačive na oslobodenie od DPH, ktoré je vyhotovené príslušným štátnym orgánom iného členského štátu, a ktoré odberateľ odovzdal platiteľovi dane.

Podľa čl. 51 nar. č. 282/2011, ak je príjemca dodaného tovaru alebo služieb usadený v rámci Spoločenstva, ale nie v členskom štáte, v ktorom sa uskutočňuje dodanie tovaru alebo poskytovanie služieb, potvrdenie o oslobodení od DPH uvedené v prílohe II k tomuto nariadeniu slúži, s výhradou vysvetliviek uvedených v prílohe k danému potvrdeniu, ako potvrdenie, že na transakciu sa môže uplatniť oslobodenie na základe čl. 151 smernice 2006/112/ES (§ 43 ods. 6 zákona o DPH). Toto tlačivo musí byť potvrdené v kolónke 6 pečiatkou kompetentného orgánu, ktorý je v danom (hostiteľskom) členskom štáte EÚ na to určený. Kompetentné orgány príslušné na potvrdenie tohto tlačiva si určujú jednotlivé členské štáty EÚ. Určený kompetentný orgán môže (len v prípade oslobodenia na úradné účely) za účelom zjednodušenia procesu potvrdzovania tlačiva upustiť od povinnosti predkladať mu tlačivo na potvrdenie pečiatkou v kolónke 6 a v takomto prípade je vyplnená kolónka 7 tlačiva a kolónka 6 zostáva nevyplnená. Aj takto vyplnené tlačivo sa považuje za potvrdené.

Oprava základu DPH pri nevyožiteľných pohľadávkach podľa § 25a od 1. januára 2023

základu dane pri úplnom alebo čiastočnom nezaplatení protihodnoty za dodanie tovaru alebo služby. Ide o úpravu v súvislosti s novozavedeným § 53b zákona o DPH.

Zákonom č. 516/2022 Z. z., ktorým sa novelizoval zákon č. 222/2004 Z. z. o DPH, sa s účinnosťou od 1. januára 2023 upravili ustanovenia § 25a zákona o DPH týkajúce sa opravy

V nadväznosti na novelizáciu ustanovení zákona o DPH účinnú od 1. januára 2023 dochádza k zmenám pri stanovení podmienok vzniku nevyožiteľnej pohľadávky. K tejto problematike vydalo FR SR aktualizovaný metodický pokyn, ktorý sa týka opravy základu dane pri úplnom alebo čiastočnom nezaplatení protihodnoty za dodanie tovaru alebo služby podľa § 25a z. o DPH, a zrušilo metodický pokyn vydaný vo februári 2021.

Podmienky vzniku nevyožiteľnej pohľadávky dodávateľa na účely zníženia základu dane pri úplnom alebo čiastočnom nezaplatení protihodnoty za dodanie tovaru alebo služby, sú taxatívne vymedzené zákonom o DPH v § 25a ods. 2 písm. a) až f).

➤ Nevyožiteľnosť pohľadávky, od splatnosti ktorej uplynulo 150 dní

Podľa nového znenia § 25a ods. 2 písm. a) účinného od 1. januára 2023 za nevyožiteľnú pohľadávku, v rozsahu, v akom nebola zaplatená, sa ustanovuje:

- pohľadávka, od splatnosti ktorej uplynulo 150 dní a zároveň
- je splnená ďalšia podmienka vykonania určitých úkonov zo strany platiteľa smerujúcich k vymoženiu v závislosti od výšky pohľadávky.

Splatnosť záväzku je lehota určená zmluvnými stranami na splnenie peňažného záväzku dlžníka. Dodávateľ v prípade uplatňovania § 25a zákona o DPH bude musieť vedieť relevantne preukázať lehotu splatnosti, vrátane jej dodatočných zmien napr. v uzatvorenej zmluve. Ak sa zmluvné strany dohodnú na **dodatočnej úprave dĺžky lehoty splatnosti** pohľadávky, dodávateľ musí zohľadniť upravenú dĺžku tejto lehoty pri oprave základu dane. Ak bol však dohodnutý splátkový kalendár za poskytnutie služby alebo dodanie tovaru, pri splatnosti pohľadávky je nevyhnutné vychádzať z dohody zmluvných strán a príslušných ustanovení osobitných predpisov (napr. § 565 Občianskeho zákonníka). Pohľadávky, ktoré vznikli v súvislosti s opakovaným alebo čiastkovým dodaním tovarov alebo služieb, sa považujú za samostatné pohľadávky, od ktorých sa osobitne odvíja dĺžka splatnosti a v prípade ich nezaplatenia aj vznik nároku na opravu základu dane podľa § 25a ods. 2 písm. a). Aby mohol byť uplatnený tento dôvod vzniku nevyožiteľnej pohľadávky, moment uplynutia 150 dní od splatnosti musí nastať po 31.12.2022 (prechodného ustanovenia § 85 km ods. 2).

KONFERENCIA
DPH PODVODY 2

17. apríl 2023

Hotel Color Bratislava

Vedieť kde to môže zlyhať je vždy super

➤ **Pohľadávka nie je viac ako 1 000 € vrátane DPH a dodávateľ vykonal akýkoľvek úkon, ktorý smeruje k získaniu úhrady pohľadávky**

Ak je peňažná pohľadávka za dodanie tovaru alebo služby v tuzemsku 150 dní po lehote splatnosti a je vo výške max. 1 000 € vrátane DPH, je považovaná v zmysle § 25a ods. 2 písm. a) bod 1. za nevymožiteľnú, za podmienky, že platiteľ vie preukázať, že vykonal akýkoľvek úkon smerujúci k získaniu úhrady pohľadávky.

To znamená, že jedným z dôvodov vzniku nevymožiteľnej pohľadávky je márne uplynutie lehoty 150 dní od splatnosti pohľadávky za každé jednotlivé dodanie nepresahujúce 1 000 € vrátane DPH a zároveň platiteľ vie preukázať, že v rámci svojej bežnej obchodnej činnosti uskutočnil kroky, ktoré smerujú k získaniu úhrady pohľadávky (vrátane mimosúdnych úkonov), napr. upomienky, prípadne oznámenia zaslané odberateľovi, ktoré vyzývajú k úhrade splatnej pohľadávky.

➤ **Pohľadávka je viac ako 1 000 € vrátane DPH a dodávateľ sa domáha zaplatenia pohľadávky žalobou na súde (s výnimkou rozhodcovského súdu)**

Podľa § 25a ods. 2 písm. a) bod 2. sa pohľadávka, z dodania tovaru alebo služby v tuzemsku, ktorá je v hodnote viac ako 1 000 €, stáva nevymožiteľnou, ak uplynulo 150 dní od lehoty splatnosti a dodávateľ sa domáha zaplatenia pohľadávky žalobou na súde s výnimkou rozhodcovského súdu.

Návrh na začatie konania na súde sa nazýva aj žalobou. Zákon predpisuje pre žalobu určité nevyhnutné právne náležitosti. Konanie na súde, sa začína doručením žaloby. Dodávateľ má teda možnosť v prípade, ak mu jeho odberateľ dobrovoľne nezaplatil splatnú pohľadávku, domáhať sa svojho práva žalobou na súde, pričom nie je povinný pred podaním žaloby vyzvať dlžníka na dobrovoľnú úhradu jeho dlhu.

Žaloba je procesný úkon, ktorým si subjekt uplatňuje svoje právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva. Toto podanie je možné urobiť písomne, v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe v zmysle osobitných predpisov. Napr. v § 125 CSP podanie vo veci samej podané v elektronickej podobe bez autorizácie (zaručeného elektronického podpisu) treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované; ak sa dodatočne nedoručí súdu do 10 dní, na podanie sa neprihliada, t. j. považuje sa za nepodané a nie je možné sa domáhať vzniku nevymožiteľnej pohľadávky z tohto dôvodu.

Svojho práva na zaplatenie pohľadávky na súde sa veriteľ môže domáhať v riadnom alebo v skrátanom súdnom konaní. Skrátaným súdnym konaním je konanie o platobnom rozkaze, v ktorom na základe skutočností tvrdených žalobcom (veriteľom) v žalobe, o ktorých súd nemá pochybnosti a priložených písomných dôkazov, súd bez vyjadrenia žalovaného a bez nariadenia pojednávania, vydáva platobný rozkaz. V prípade vydania platobného rozkazu je dlžník povinný do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatiť pohľadávku alebo podať procesný obranný prostriedok, tzv. odpor. Po nadobudnutí právoplatnosti platobného rozkazu sa stáva platobný rozkaz exekučným titulom. Ak by bol platobný rozkaz zrušený, či už z dôvodu nedoručenia platobného rozkazu do vlastných rúk (neuplatňuje sa fikcia doručenia)

alebo podania odporu, toto skrátané konanie sa automaticky pretransformuje na štandardné súdne konanie a súd nariadi pojednávanie.

Slovné spojenie „sa domáha zaplatenia pohľadávky žalobou na súde“, znamená, že pohľadávka, ktorá je vo výške viac ako 1 000 € vrátane DPH je považovaná za nevymožiteľnú dňom doručenia žaloby na súd, ale zároveň, pri uplatnení si práva na opravu základu dane podľa § 25a zákona o DPH toto konanie vo veci samej musí stále prebiehať, prípadne o ňom bolo právoplatne rozhodnuté v prospech veriteľa (dodávateľa). Počas konania nesmie dôjsť napríklad k späťvzatiu žaloby, zamietnutiu žaloby alebo k zastaveniu konania.

Zákon z tohto dôvodu vzniku nevymožiteľnej pohľadávky vyňal žalobu, ktorou sa dodávateľ domáha zaplatenia pohľadávky vyššej ako 1000 € v rozhodcovskom konaní, a to najmä z dôvodu, že rozhodcovské konanie je alternatívne riešenie sporov a rozhodcovský súd, napriek výsledku svojej činnosti v podobe rozhodcovského rozsudku, ktorý je exekučným titulom, je súkromnoprávny orgán a rozhodcovské konanie je súkromnoprávnym konaním. Je preto nezlučiteľné s povahou právneho štátu, aby boli súkromnoprávne orgány mocensky postavené plnohodnotne na roveň orgánom disponujúcim verejnou mocou.

➤ **Pohľadávka je vo výške viac ako 1 000 € s DPH a je vymáhaná v exekučnom konaní**

Ak pohľadávka, od splatnosti ktorej uplynulo 150 dní, je vo výške viac ako 1 000 € vrátane DPH a je vymáhaná v exekučnom konaní podľa zákona č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), stáva sa na účely uplatnenia opravy základu dane podľa § 25a zákona o DPH nevymožiteľnou.

Exekučné konanie je návrhové konanie, začína na návrh, ktorý zasiela oprávnený súdu elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky súdu, spravidla prostredníctvom exekútora. Začatie exekučného konania upravuje § 50 Exekučného poriadku, podľa ktorého sa exekučné konanie začína dňom, v ktorom bol návrh na vykonanie exekúcie doručený súdu.

Podľa § 25a ods. 2 písm. a) zákona o DPH sa pohľadávka z dodania tovaru alebo služby stáva nevymožiteľnou, ak je vymáhaná v exekučnom konaní podľa Exekučného poriadku. Použité slovo pohľadávka je „vymáhaná“ znamená, že exekúcia musí prebiehať. Nepostačuje len začatie exekučného konania, nesmie dôjsť napríklad k zamietnutiu návrhu na vykonanie exekúcie podľa § 53 ods. 1 Exekučného poriadku alebo k zastaveniu exekúcie podľa § 61k Exekučného poriadku.

Platiteľ dane môže opraviť základ dane podľa § 25a ods. 2 písm. a) iba pri tej nevymožiteľnej pohľadávke, ktorú uplatnil v exek. konaní, neuplatní sa žiadna koncentračná zásada, na základe ktorej by právny režim uplatnenej pohľadávky toho istého dodávateľa voči odberateľovi sledovali aj jeho iné pohľadávky voči nemu, pokiaľ nie sú uvedené na jednom exek. titule.

Nadväzne na novú právnu úpravu bolo z dôvodu nadbytočnosti z § 25a ods. 2 vypustené písm. f) v znení účinnom do 31. decembra 2022, podľa ktorého sa stáva pohľadávka nevymožiteľnou, ak uplynulo 12 mesiacov od jej splatnosti a jej hodnota nie je viac ako 300 € vrátane DPH a platiteľ preukáže, že vykonal akýkoľvek úkon smerujúci k získaniu úhrady pohľadávky.

➤ Obdobie na vykonanie opravy základu dane pri nevyožiteľnej pohľadávke

Podľa § 25a ods. 5 zákona o DPH právo platiteľa dane vykonať opravu základu dane pri nevyožiteľnej pohľadávke podľa odseku 2 zaniká uplynutím 3 rokov od posledného dňa lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie, v ktorom bol tovar alebo služba dodaná. Ide o **prekluzívnu lehotu**.

Preklúzia ako právny inštitút predstavuje zánik práva neuplatnením v zákonom stanovenom čase, ktorý nastáva len v zákonom stanovených prípadoch. Prekluzívna lehota predstavuje zánik práva na jeho uplatnenie, ak toto právo nebolo uplatnené v čase ustanovenom zákonom. To znamená, že obdobie, v rámci ktorého platiteľ môže opraviť základ dane pri úplnom alebo čiastočnom nezaplatení protihodnoty, začne plynúť posledným dňom lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie, v ktorom bol tovar alebo služba dodaná a skončí uplynutím 3 rokov od tohto dňa.

Zákon o DPH jednoznačne nedefinuje, čo je **momentom vykonania opravy základu dane** podľa § 25a ods. 3 zákona o DPH, avšak analogicky podľa § 25a ods. 3 a ods. 13, je možné rozumieť týmto dňom až uvedenie príslušných údajov do daňového priznania za príslušné zdaňovacie obdobie. Podporne je možné vychádzať aj z § 25a ods. 6, podľa ktorého, platiteľ vykoná opravu zníženého základu dane v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie, v ktorom túto platbu prijal.

V § 25a ods. 5 novely zákona o DPH sa v nadväznosti na novú právnu úpravu § 25a ods. 2 písm. a) vypúšťa písm. g) z dôvodu úpravy podmienok neplynutia prekluzívnej lehoty, z ktorých sa vypúšťa neplynutie doby počas exekučného konania vedeného za účelom vymoženía pohľadávky platiteľa do uplynutia 12 mesiacov odo dňa začatia.

➤ Oprava zníženého základu dane, ak sa pohľadávka stala nevyožiteľnou podľa § 25a ods. 2 písm. a) bod 2.

Ak platiteľ dane bol povinný vykonať zníženie základu dane podľa § 25a ods. 3, z dôvodu, že sa pohľadávka stala nevyožiteľnou na základe skutočností, že sa platiteľ domáhal zaplatenia pohľadávky v hodnote viac ako 1 000 €, ktorá je 150 dní po splatnosti žalobou na súde, a po tomto znížení nastane niektorá z nasledovných skutočností, má dodávateľ povinnosť vykonať opravu zníženého základu dane.

Skutočnosti, ktoré majú za následok povinnosť opraviť znížený základ dane:

- platiteľ vezme žalobu celkom alebo sčasti späť,
- dôjde k zastaveniu konania, napr. § 14 ods. 2 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínanom konaní z dôvodov na strane platiteľa (dodávateľa) alebo
- súd celkom alebo sčasti nepriznal platiteľovi uplatňovaný nárok.

Opravu zníženého základu dane má platiteľ povinnosť vykonať v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie, v ktorom došlo k týmto skutočnostiam, a to vo výške, ktorá zodpovedá sume, v akej sa platiteľ už nemôže domáhať zaplatenia pohľadávky v príslušnom konaní

(napr. z dôvodu, že na jeho podnet došlo k úplnému alebo čiastočnému zastaveniu konania pred súdom alebo z dôvodu, že súd právoplatne rozhodol o úplnom alebo čiastočnom nepriznaní uplatňovaného nároku).

➤ Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1.1.2023

S účinnosťou od 1.1.2023 sa v § 25a ods. 2 vypustila skutočnosť, ktorou sa pohľadávka stáva nevyožiteľnou, uvedená v pôvodnom písmene a):

Podľa pôvodného písmena a) sa pohľadávka stáva nevyožiteľnou z dodania tovarov a služieb v tuzemsku, ak bola vymáhaná v exekučnom konaní vedenom podľa Exekučného poriadku a zároveň v priebehu 12 mesiacov od začatia exekučného konania nebola uspokojená. Nevyožiteľnou sa stáva dňom, ktorý nasleduje po uplynutí 12 mesiacov od začatia exekučného konania, a to v rozsahu, v akom nebola uspokojená.

Taktiež sa vypustila skutočnosť uvedená v písmene f), podľa ktorého sa stáva pohľadávka nevyožiteľnou, ak uplynulo 12 mesiacov od jej splatnosti a táto pohľadávka nie je viac ako 300 € vrátane DPH a platiteľ preukáže, že vykonal akýkoľvek úkon, ktorý smeruje k získaniu úhrady pohľadávky. Táto úprava sa vzhľadom na novú právnu úpravu stala nadbytočnou, pretože nové znenie § 25a ods. 2 písm. a) zákona o DPH zahŕňa aj skutočnosti na základe ktorých sa pohľadávka stáva nevyožiteľnou, ktoré boli obsahom pôvodného znenia v písmene a) a f).

S účinnosťou od 1.1.2023 sa podľa nového znenia písmena a) za nevyožiteľnú pohľadávku považuje taká pohľadávka, od splatnosti ktorej uplynulo 150 dní a je splnená podmienka v závislosti na výške pohľadávky nasledovne:

- ak pohľadávka ≤ 1 000 € vrátane DPH, dodávateľ vykonal akýkoľvek úkon, ktorý smeruje k získaniu úhrady pohľadávky, napr. výzva na úhradu odoslaná odberateľovi elektronicky,
- ak pohľadávka > 1 000 € vrátane DPH, dodávateľ sa domáha zaplatenia pohľadávky žalobou na súde s výnimkou rozhodcovského súdu alebo
- ak pohľadávka > 1 000 € vrátane DPH je vymáhaná v exekučnom konaní

Podľa § 85km ods. 3 a 4 sa § 25a ods. 2 písm. a) a ods. 5 písm. a) a b) a § 25a ods. 2 písm. f) v znení účinnom do 31.12.2022 uplatnia na pohľadávky za dodanie tovaru alebo služby v tuzemsku, ktoré sa nestanú nevyožiteľnými pohľadávkami podľa ustanovenia § 25a ods. 2 písm. a) v znení účinnom od 1.1.2023.

Podstatnou skutočnosťou je **moment uplynutia 150 dní od splatnosti pohľadávky**. Ak 150 dní od splatnosti pohľadávky uplynú do 31.12.2022, nebude sa na pohľadávku vzťahovať § 25a ods. 2 písm. a) v znení účinnom od 1.1.2023, ale naďalej sa na ňu budú vzťahovať § 25a ods. 2 písm. a) alebo písm. f) v znení účinnom do 31.12.2022.

Odvod DPH pri krádeži podľa § 53 ods. 5 od 1. januára 2023

V zmysle doplnenia § 53 ods. 5 zákona o DPH zákonom č. 516/2022 Z. z. sa s účinnosťou od 1. januára 2023 upravuje spôsob určenia odvodu DPH pri krádeži zákonom vymedzeného majetku.

S účinnosťou od 1. januára 2023 sa doplnil § 53 ods. 5 zákona č. 222/2004 Z. z. o DPH v znení neskorších predpisov s cieľom upraviť určenie základu dane pre odvod odpočítanej DPH pri krádeži vymedzeného majetku (majetok s obstarávacou cenou nižšou ako 1700 €, s dobou použiteľnosti dlhšou ako 1 rok, kúpený na iný účel ako na ďalší predaj) s využitím zákonnej fikcie akoby išlo o povinne odpisovaný majetok na účely ZDP. FR SR vydalo k úprave odvodu DPH pri krádeži metodické usmernenie.

Úprava § 53 ods. 5 zákona o DPH nadväzuje na články 184 až 186 smernice 2006/112/ES:

- v zmysle čl. 184 sa pôvodný odpočet upraví, ak sa vykonal vo väčšom alebo menšom rozsahu, na aký bola zdaniteľná osoba oprávnená;
- v zmysle čl. 185 ods. 1 sa úprava odpočítanej dane vykoná najmä vtedy, keď sa zmeny vo faktoroch, ktoré boli použité pri určení výšky odpočítanej dane, objavia po podaní daňového priznania k DPH, napr. pri zrušení nákupu alebo získania cenovej zľavy. Podľa čl. 185 ods. 2 sa odchylné od odseku 1 úprava odpočítanej dane nemôže vykonať pri transakciách, ktoré sú celkovo alebo čiastočne nezaplatené, v prípadoch riadne preukázaného alebo potvrdeného poškodenia, straty alebo krádeže majetku, ani v prípade tovaru určeného ako dary nepatrné hodnoty a vzoriek. V prípade celkovo alebo čiastočne nezaplatených transakcií a v prípade **krádeže členské štáty však môžu úpravu odpočítanej dane vyžadovať**;
- podľa čl. 186 smernice **čl. štáty stanovujú pravidlá** na vykonávanie čl. 184 a 185

Úpravou odpočítanej dane pri krádeži tovaru sa zaoberá rozsudok SD EÚ C-550/11 PIGI Pavleta Dimova ET, v ktorom sa uvádza, že z čl. 186 smernice vyplýva, že ak zdaniteľná osoba, ktorá koná ako zdaniteľná osoba, použije v čase nadobudnutia tovaru tento tovar na účely svojich zdaniteľných plnení, má právo na odpočet DPH splatnej alebo zaplatenej za tento tovar. Určujúcim kritériom na odpočet DPH zaplatenej na vstupe je používanie tovarov a služieb, na plnenie, ktoré sa uskutočnilo alebo ktoré sa zamýšľa uskutočniť. Toto používanie totiž určuje rozsah počiatočného odpočtu, na ktorý je zdaniteľná osoba oprávnená, a rozsah prípadných úprav, ktoré sa musia vykonať za podmienok stanovených v čl. 185 až 187 smernice.

Pri krádeži tovaru sa v tuzemsku vyžaduje vrátenie odpočítanej DPH za podmienok upravených v § 53 ods. 5 zákona o DPH. V prípade krádeže, pri ktorom platiteľ odpočítal DPH, je

platiteľ povinný odvieť DPH vo výške odpočítanej DPH; ak je tovar predmetom odpisovania podľa osobitného predpisu, ktorým je § 22 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, zníži platiteľ odvod DPH o pomernú časť dane zodpovedajúcu odpisom, a **ak ide o tovar nadobudnutý na iný účel ako na ďalší predaj s obstarávacou cenou 1 700 € a menej a dobou použiteľnosti dlhšou ako 1 rok, platiteľ zníži odvod DPH o pomernú časť dane zodpovedajúcu výške odpisov, ktoré by sa vypočítali ako pri majetku, ktorý by bol odpisovaný rovnomerne po dobu 4 rokov.**

Ak je predmetom krádeže tovar, pri ktorom platiteľ odpočítal DPH, je platiteľ povinný odvieť odpočítanú DPH, ktorej výška sa vypočíta nasledovne:

- a) ak je tovar predmetom odpisovania podľa § 22 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, zníži platiteľ odvod DPH o pomernú časť dane zodpovedajúcu odpisom;
- b) **ak ide o tovar nadobudnutý na iný účel ako na ďalší predaj s obstarávacou cenou nižšou ako 1 700 € a s dobou použiteľnosti dlhšou ako 1 rok, platiteľ zníži odvod DPH o pomernú časť dane zodpovedajúcu výške odpisov, ktoré by sa vypočítali ako pri majetku, ktorý by bol odpisovaný rovnomerne po dobu 4 rokov.**

Toto ustanovenie sa uplatní s účinnosťou od 1. januára 2023. To znamená, že len v tom prípade, ak platiteľ zistil krádež tovaru 1. januára 2023 a neskôr.

Platiteľ odvedie DPH za to zdaňovacie obdobie, v ktorom zistil krádež tovaru. Deň zistenia krádeže závisí od individuálnych okolností. Môže ním byť napr. oznámenie krádeže polícii.

Pri odcudzení tovaru krádežou, ktorý je predmetom nájmu s dojednaným právom kúpy prenájatej veci, pri kúpe ktorého si platiteľ uplatnil odpočítanie DPH, je povinný odvieť odpočítanú DPH zníženú o DPH, ktorú už z tohto tovaru odviezol v rámci opakovaného plnenia pri dodaní služby nájmu, pričom celková výška odvedenej DPH nesmie prekročiť výšku odpočítanej DPH. Povinnosť odvieť odpočítanú DPH má platiteľ, ktorý je prenajímateľom a ktorý je vlastníkom tovaru (prenájatej veci).

Pojmy **krádež** a **odcudzenie** nie sú v zákone o DPH ani v smernici 2006/112/ES definované. Členské štáty sú však oprávnené pre účely DPH vychádzať z výkladu v trestnom práve (zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon).

Problematika výkladu predmetného ustanovenia a pojmov v ňom upravených bola riešená na 8. zasadnutí Komisie na zabezpečenie jednotného výkladu za oblasť DPH so záverom:

Pojem „**odcudzenie**“ zahŕňa trestné činy na majetku (krádež, sprenevera, podvod, neoprávnené užívanie cudzej veci, neoprávnené užívanie cudzieho motorového vozidla...). Tieto činy sa líšia od seba iba dĺžkou vymeraného trestu, pričom trestný čin krádeže upravuje § 212 Trestného zákona a trestný čin sprenevery upravuje § 213 Trestného zákona. Vychádzajúc zo smernice sa vrátenie dane aplikuje v prípadoch krádeže, tzn. len na taký tovar, ktorý bol odcudzený krádežou, a neaplikuje sa na prípady sprenevery, podvodu, neoprávneného užívania cudzieho motorového vozidla. Rovnako sa postup podľa § 53 ods. 5 z. o DPH neaplikuje na situácie straty tovaru zapríčinené „pôsobením vyššej moci“ alebo zničenia tovaru.

Oznámenie MF SR o vydaní poučenia na vyplnenie daňového priznania k DPH

V nadväznosti na zákon č. 516/2022 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 1. januára 2023 novelizoval zákon o DPH, MF SR vydalo aktualizované poučenie na vyplnenie kontrolného výkazu k DPH. Vzor

kontrolného výkazu s účinnosťou od 1. januára 2021 uverejnený vo Finančnom spravodajcovi MF SR č. 18/2020 sa nezmenil.

Zmeny v Poučení na vyplnenie daňového priznania za obdobia od 1. januára 2023 sa týkajú:

- upraveného ustanovenia § 25a zákona o DPH, ktorý umožňuje opravu základu dane pri dodaní tovaru alebo služby, ak platiteľ DPH, dodávateľ nedostal zaplatené za dodanie a jeho pohľadávka sa stala nevymožiteľnou a
- nového znenia § 53b zákona o DPH, ktorý upravuje opravu odpočítanej DPH pri úplnom alebo čiastočnom nezaplatení protihodnoty za dodanie tovaru alebo služby, platiteľom DPH, odberateľom,

ktoré sú účinné od 1. januára 2023.

Poučenie je zverejnené na stránke MF SR vo Finančnom spravodajcovi č. 24/2022 – oznámenie MF/020231/2022-731

Vzor daňového priznania k DPH zverejnený na stránke MF SR vo Finančnom spravodajcovi č. 19/2020 – oznámenie MF/017342/2020-731

Poučenie na vyplnenie kontrolného výkazu k DPH je zverejnené na portáli FS SR v časti [Formuláre](#) → [Poučenie k tlačivám](#) → [DPH](#)

Oznámenie MF SR o vydaní poučenia na vyplnenie kontrolného výkazu DPH

V nadväznosti na zákon č. 516/2022 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 1. januára 2023 novelizoval zákon o DPH, MF SR vydalo aktualizované poučenie na vyplnenie daňového prizna-

nia k DPH za obdobia od 1. januára 2023. Vzor daňového priznania určený s účinnosťou od 1. januára 2021 a uverejnený vo Finančnom spravodajcovi MF SR č. 19/2020 sa nezmenil.

Zmeny v Poučení na vyplnenie kontrolného výkazu k DPH sa týkajú najmä:

- nového znenia § 53b zákona o DPH, ktorý upravuje opravu odpočítanej DPH pri úplnom alebo čiastočnom nezaplatení protihodnoty za dodanie tovaru alebo služby.

Ide o uvádzanie údajov v kontrolnom výkaze pri oprave odpočítanej DPH podľa § 53b ods. 1 písm. a) alebo ods. 2 zákona o DPH a oprave opravenej odpočítanej DPH podľa § 53b ods. 4 písm. a) zákona o DPH.

V nadväznosti na nové znenie § 53b bol novelizovaný aj § 78a zákona o DPH, ktorý upravuje vykazovanie údajov v kontrolnom výkaze.

- Poučenie je zverejnené na stránke MF SR vo Finančnom spravodajcovi č. 25/2022 – oznámenie MF/020232/2022-731
- Vzor kontrolného výkazu k DPH zverejnený na stránke MF SR vo Finančnom spravodajcovi č. 18/2020 – oznámenie MF/015393/2020-731

Poučenie na vyplnenie kontrolného výkazu k DPH je zverejnené na portáli FS SR v časti [Formuláre](#) → [Poučenie k tlačivám](#) → [DPH](#)

Novela daňového poriadku č. 433/2022 Z. z.

6. decembra 2022 schválila NR SR zákon č. 433/2022 Z. z., ktorým sa v čl. III dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (ďalej len „daňový poriadok“). Novelou sa do rozsahu

pôsobnosti daňového poriadku začlenil odvod z nadmerných príjmov, ktorého implementácia v právnej úprave SR vychádza z nariadenia EÚ 2022/1854 zo 6. októbra 2022 o núdzovom zásahu s cieľom riešiť vysoké ceny energie.

Zákonom č. 433/2022 Z. z., ktorým sa v zákone č. 251/2012 Z. z. o energetike zavádza právna úprava odvodu z nadmerných príjmov, sa s účinnosťou od 8. decembra 2022 doplnilo ustanovenie daňového poriadku:

- § 1 daňového poriadku sa **dopĺňa o nový odsek 6**, podľa ktorého sa ustanovenia daňového poriadku primerane použijú na odvod z nadmerných príjmov.

Odvod z nadmerných príjmov bude **z procesného hľadiska spravovaný ako daň podľa daňového poriadku**.

Toto nezmeškám

Novela daňového poriadku č. 496/2022 Z. z.

6. decembra 2022 schválila NR SR zákon č. 496/2022 Z. z., ktorým sa v čl. III mení a dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (ďalej len „daňový poriadok“).

Novela nadobúda účinnosť 1. januára 2023 a 1. januára 2024.

Zmeny a doplnenia v zmysle novely č. 496/2022 Z. z. sa týkajú:

Predmet a rozsah pôsobnosti – vypustením odseku 3 z ustanovenia § 1 a poznámky pod čiarou k odkazom 1a a 1b sa z rozsahu pôsobnosti daňového poriadku vypustil zákon o osobitnom odvode vybraných finančných inštitúcií a o doplnení niektorých zákonov, a to z dôvodu jeho zrušenia;

Protokol – legislatívno-technická úprava § 47 písm. k) týkajúca sa podpisovania elektronických úradných dokumentov a elektronického doručovania písomností a úpravy § 32 a § 33 daňového poriadku v novele zákona o e-Governmente.

Nové znenie § 47 písm. k): „*vlastnoručný podpis osoby, ktorá vyhotovila protokol; ak sa protokol vyhotovuje v elektronickej podobe, neobsahuje vlastnoručný podpis, ale sa autorizuje podľa osobitného predpisu.*^{20aa)}“.

Zverejňovanie zoznamov – vypustením odseku 13 z ustanovenia § 52 daňového poriadku sa v nadväznosti na zrušenie zákona o osobitnom odvode vybraných finančných inštitúcií FR SR nebude zverejňovať zoznam vybraných finančných inštitúcií;

Index daňovej spoľahlivosti – v § 53d ods. 6 sa nahrádza pojem „nespoľahlivý“ na pojem „menej spoľahlivý“;

Vylúčenie zamestnanca – doplnením § 60 ods. 6 v druhej vete sa ustanovuje, že námietku zaujatosti nie je možné podať ani voči starostovi obce, rovnako ako v prípade riaditeľa DÚ alebo colného úradu;

Postup pri registrácii – spresnenie § 67 ods. 11, v zmysle ktorého správca dane zaregistruje daňový subjekt v lehote 30 dní odo dňa prevzatia údajov z registra PO, podnikateľov a orgánov verejnej moci (RPO). Vypúšťa sa registrácia na základe podaných daň. priznaní;

Vyrubovacie konanie – doplnením § 68 ods. 4 písm. c) v nadväznosti na doplnenie § 157b (týkajúceho sa účinnej ľútosti) sa doplnil ďalší spôsob vyrubenia dane, ktorým je zaplatenie dane, pri ktorej nie je povinnosť podať daňové priznanie alebo na účel podľa § 157b;

Daňová exekúcia zadržaním vodičského preukazu – nahradením pojmu „právoplatné rozhodnutie“ pojmom „rozhodnutie“ v § 148a ods. 3 sa s cieľom zrýchlenia postupu pri vrátení

vodičského preukazu ustanovilo, že rozhodnutie o zastavení daňového exekučného konania sa bezodkladne doručí orgánu Policajného zboru príslušného podľa miesta pobytu daňového dlžníka, pričom sa nemusí čakať na jeho právoplatnosť;

Pokuty – doplnením § 155 ods. 4 sa s účinnosťou od 1. januára 2024 zavádza tzv. druhá šanca pre daňové subjekty, ktoré sa dopustili správneho deliktu. Konkrétne sa ustanovuje, že pri prvom zistení porušenia zákona, DÚ alebo colný úrad pokutu, ktorú je možné určiť v rámci intervalového rozpätia neuloží;

Úrok z omeškania – v zmysle znenia § 156 ods. 8 účinného od 1. januára 2024 v prípade oneskorenej platby dane, preddavku na daň, splátky dane, sumy na zabezpečenie dane alebo pri oneskorenom odvedení vybraného preddavku na daň alebo zrazenej dane, úrok z omeškania sa vyrubí do 1 roka od konca roka, v ktorom došlo k úhrade tejto sumy. Prekluzívna lehota 5 rokov sa uplatní rovnako v prípade, ak by k úhrade došlo v 5. roku od konca roka, v ktorom došlo k omeškaniu s platbou, v takomto prípade je potrebné úrok z omeškania vyrubiť do konca tohto roka.

Nové znenie § 156 ods. 8: „(8) Úrok z omeškania nemožno vyrubiť, ak uplynulo päť rokov od konca roka, v ktorom bol daňový subjekt povinný zaplatiť daň, rozdiel dane, preddavok na daň, splátku dane alebo sumu na zabezpečenie dane, alebo odviest' vybraný preddavok na daň, vybranú daň alebo zrazenú daň. Ak suma podľa prvej vety bola uhradená, úrok z omeškania nemožno vyrubiť po uplynutí jedného roka od konca roka, v ktorom bola táto suma uhradená; lehota podľa prvej vety tým nie je dotknutá.“

Účinná lútosť – dopĺňa sa nové ustanovenie § 157b, ktorým sa umožní, aby v prípade účinnej lútosťi pri daňových trestných činoch vymenovaných v Trestnom zákone bolo možné vyrubiť daň jej zaplatením, a to aj po prekluzívnej lehote na vyrubenie dane. Táto daň je splatná dňom jej zaplatenia:

„§ 157b Ustanovenie k účinnej lútosťi: Na účel zániku trestnosti daňového trestného činu podľa Trestného zákona z dôvodu účinnej lútosťi možno aj po zániku práva podľa § 69 vyrubiť daň zaplatením dane, pričom táto daň je splatná dňom jej zaplatenia.“

Prechodné ustanovenia k úprave účinnej od 1. januára 2023 a k úprave účinnej od 1. januára 2024

Nadväzne na úpravu registračného konania sa ustanovuje, že prechodné ustanovenia k registrácii účinnej od 1. januára 2021, sa od 1. januára 2023 neuplatnia.

Podľa úpravy ukladania sankcií tzv. druhá šanca bude správca dane postupovať, ak skutočnosť rozhodujúca pre uloženie sankcie nastala po 31. decembri 2023.

Nadväzne na úpravu lehoty na vyrubenie úroku z omeškania sa ustanovuje, že úrok z omeškania za oneskorené zaplatenie dane, rozdielu dane, preddavku na daň, splátky dane, sumy na zabezpečenie dane, vybraného preddavku na daň, vybranej dane alebo zrazenej dane, ak k úplnej úhrade nedoplatku došlo do 31. decembra 2023, je potrebné vyrubiť najneskôr do 31. decembra 2024.

Novela daňového poriadku č. 519/2022 Z. z.

31. decembra 2022 nadobudol účinnosť zákon č. 519/2022 Z. z., ktorým sa v čl. III dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (ďalej len „daňový poriadok“). Novelou sa do rozsahu pôsobnosti daňového poriadku začlenil solidárny príspevok, ktorého implementácia vychádza z nariadenia EÚ 2022/1854 zo 6. októbra 2022 o núdzovom zásahu s cieľom riešiť vysoké ceny energie.

Zákonom č. 519/2022 Z. z. o solidárnom príspevku z činností v odvetviach ropy, zemného plynu, uhlia a rafinérií sa s účinnosťou od 31. decembra 2022 do daňového poriadku dopĺňa ustanovenie, ktorým sa vymedzuje predmet a rozsah jeho pôsobnosti.

V zmysle doplnenia do § 1 ods. 6 sa ustanovuje, že pri správe solidárneho príspevku sa primerane použijú ustanovenia daňového poriadku. **Primerane sa budú aplikovať napríklad ustanovenia upravujúce daňovú kontrolu, miestne zisťovanie.** Rovnako primerane sa pri porušení povinností súvisiacich so správou solidárneho príspevku použijú ustanovenia daňového poriadku upravujúce **sankcie**.

Novela zákona o miestnych daniach č. 2/2023 Z. z.

8. decembra 2022 NR SR schválila zákon č. 2/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, a ktorým sa v čl. II s účinnosťou od 1. septembra 2023 mení a dopĺňa zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Zmeny a doplnenia zákona o miestnych daniach sa týkajú zavedenia nového druhu pozemku – ostatné plochy, ak sa využívajú na poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo alebo účel spojený s poľnohospodárstvom alebo lesným hospodárstvom, čím by sa malo zmierniť doterajšie daňové zaťaženie pôdy využívanéj v súvislosti s poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom.

Daň z nehnuteľnosti

- Členenie pozemkov - § 6 ods. 1 písm. a) a c)

Novelou sa z písm. c), podľa ktorého sa zaraďujú zastavané plochy a nádvoría, ostatné plochy, vyňali z ostatných plôch také **ostatné plochy, ktoré sa využívajú na poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo alebo účel spojený s poľnohospodárstvom alebo lesným hospodárstvom a presunuli sa do písm. a)**, podľa ktorého sa zaraďujú aj orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, trvalé trávnaté porasty.

K pozemkom doplneným do písm. a) sa zaviedol odkaz 7a), ku ktorému je v poznámke pod čiarou uvedená Príloha č. 2 k vyhláške Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 461/2009 Z. z.

- Základ dane pre pozemky začlenené do § 6 od. 1 písm. a) - § 7 ods. 1

V nadväznosti na doplnenie pozemkov do § 6 ods. 1 písm. a) sa v § 7 ods. 1 zákona o miestnych daniach pre tieto druhy pozemkov ustanovuje základ dane. Základom dane z pozemkov pre ostatné plochy, ak sa využívajú na poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo alebo účel spojený s poľnohospodárstvom alebo lesným hospodárstvom, je hodnota pozemku bez porastov určená vynásobením výmery pozemkov v m² a hodnoty za m² uvedenej v prílohe č. 1 pre ornú pôdu.

- § 104o - Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. septembra 2023

Podľa prechodného ustanovenia sa § 6 ods. 1 a § 7 ods. 1 v znení účinnom od 1. septembra 2023 prvýkrát použije na zdaňovacie obdobie roku 2024.

Zánik daňovej povinnosti podľa zákona o dani z motorových vozidiel (§ 8 ods. 7)

FR SR vydalo metodický pokyn k uplatneniu postupu pri zániku daňovej povinnosti v súlade s § 8 ods. 7 zákona č. 361/2014 Z. z. o dani z motorových vozidiel s cieľom zabezpečiť jed-

notný postup správcami dane a odvolacím orgánom pri preskúmaní rozhodnutí správcu dane a pri poskytovaní informácií daňovým subjektom.

Zánik daňovej povinnosti upravuje zákon č. 361/2014 Z. z. o dani z motorových vozidiel a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v § 8 v odseku 2 a v odseku 7:

Podľa § 8 ods. 2 daňová povinnosť zaniká posledným dňom mesiaca, v ktorom došlo k

- vyradeniu alebo dočasnému vyradeniu vozidla z evidencie vozidiel SR,
- ukončeniu alebo prerušeniu podnikania,

- vydaniu potvrdenia orgánom Policajného zboru o odcudzení vozidla,
- zániku daňovníka bez likvidácie,
- vykonaniu zápisu prevodu držby vozidla do dokladov vozidla,
- ukončeniu použitia vozidla daňovníkom podľa § 3 písm. c) až e).

Týmto ustanovením sa upravuje zánik daňovej povinnosti, ku ktorému môže dôjsť kedykoľvek v priebehu zdaňovacieho obdobia podľa niektorého z uvedených dôvodov.

Takýto zánik daňovej povinnosti je daňovník povinný uviesť podľa § 8 ods. 3 v daňovom priznaní v r. 02 III. oddielu. Keďže ide o zánik daňovej povinnosti v priebehu zdaňovacieho obdobia, rok zániku daňovej povinnosti uvedený v r. 02 je totožný so zdaňovacím obdobím, za ktoré daňovník podáva daňové priznanie, resp. dodatočné alebo opravné daňové priznanie.

Daňová povinnosť zaniká aj podľa § 8 ods. 7, a to 31. decembra predchádzajúceho zdaňovacieho obdobia, ak v zdaňovacom období, ktorým je kalendárny rok, neboli splnené rozhodujúce skutočnosti podľa § 2 ods. 1 a v tomto zdaňovacom období o vozidle nebolo účtované, vozidlo nebolo evidované v daňovej evidencii alebo neboli uplatňované výdavky spojené s používaním vozidla.

Daňovník je povinný oznámiť správcovi dane túto skutočnosť v lehote do 31. januára po uplynutí zdaňovacieho obdobia, pričom túto skutočnosť neuvádza v daňovom priznaní, ale v oznámení o zániku daňovej povinnosti podanom na tlačive, ktorého vzor určí FR SR a uverejní ho na svojom webovom sídle.

Skutočnosťami podľa § 2 ods. 1 sa rozumie naplnenie predmetu dane. Predmetom dane je vozidlo, ktoré je evidované v SR a používa sa na podnikanie alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť v zdaňovacom období. Problematiku predmetu dane po 1.1.2020, ako aj vymedzenie účtovania o vozidle, evidovania vozidla v daňovej evidencii a uplatnenia výdavkov spojených s používaním vozidla upravuje metodický pokyn k predmetu dane z motorových vozidiel IRA č. 47/2020.

Ak teda v zdaňovacom období, ktorým je celý kalendárny rok, neboli splnené podmienky predmetu dane (pridelenie slovenského EČV a používanie vozidla na podnikanie) a o vozidle nebolo účtované, vozidlo nebolo evidované v daňovej evidencii alebo neboli uplatňované výdavky spojené s používaním vozidla, iba v takom prípade možno uplatniť zánik daňovej povinnosti podľa § 8 ods. 7.

Pri uplatnení takéhoto zániku daňovej povinnosti nie je dátum zániku daňovej povinnosti totožný so zdaňovacím obdobím, za ktoré daňovník tento zánik daňovej povinnosti uplatňuje, resp. za ktoré posudzuje splnenie podmienok uvedených v § 8 ods. 7, pretože daňová povinnosť podľa tohto ustanovenia zaniká vždy dňa 31. decembra predchádzajúceho zdaňovacieho obdobia. Ak napr. u daňovníka v zdaňovacom období 2021 boli splnené podmienky uvedené v § 8 ods. 7 zákona č. 361/2014 Z. z., daňová povinnosť zanikla 31. decembra 2020

a daňovník je povinný túto skutočnosť oznámiť správcovi dane do 31. januára 2022 na tlačive oznámenia o zániku daňovej povinnosti.

Zároveň platí, že zánik daňovej povinnosti podľa § 8 ods. 7 môže daňovník uplatniť iba v prípade, ak nedošlo k zániku daňovej povinnosti z dôvodov podľa § 8 ods. 2 zákona.

Vychádzajúc z uvedeného zánik daňovej povinnosti podľa § 8 ods. 7 daňovník nemôže využiť ľubovoľne v každom prípade, ale len v situácii, ak daňová povinnosť nezankla podľa niektorého z dôvodov uvedených v § 8 ods. 2 a zároveň sú splnené podmienky uvedené v § 8 ods. 7.

Zánik daňovej povinnosti podľa § 8 ods. 7 zákona č. 361/2014 Z. z. v príkladoch

Solidárny príspevok podľa zákona č. 519/2022 Z. z.

22. decembra 2022 NR SR schválila zákon č. 519/2022 Z. z. o solidárnom príspevku z činností v odvetviach ropy, zemného plynu, uhlia a rafinérií. Zákon nadobudol účinnosť 31. decembra 2022.

Zákonom o solidárnom príspevku z činností v odvetviach ropy, zemného plynu, uhlia a rafinérií sa zavádza nový povinný dočasný solidárny príspevok právnických osôb, ktoré vykonávajú svoju činnosť v odvetviach ropy, zemného plynu, uhlia a rafinérií. Zákon vychádza z Nariadenia Rady (EÚ) 2022/1854 zo 6. októbra 2022 o núdzovom zásahu s cieľom riešiť vysoké ceny energie.

Predmetom zákona (§ 1) je povinnosť platenia príspevku, správa a použitie príspevku.

Subjektom podliehajúcim príspevku (prispievateľom) je PO alebo stála prevádzkareň zahraničnej osoby, ktorá vytvára časť svojho obratu z hospodárskej činnosti v rozsahu podľa čl. 2 ods. 17 nariadenia Rady (EÚ) 2022/1854 z činností klasifikovaných v nomenklatúre NACE Rev. 2 podľa osobitného predpisu v kóde:

- 05.10 Ťažba uhlia a lignitu,
- 05.20 Ťažba lignitu,
- 06.10 Ťažba ropy a zemného plynu,
- 06.20 Ťažba zemného plynu,
- 09.10 Pomocné činnosti pri ťažbe ropy,
- 19.10 Výroba produktov koksárenských pecí, alebo
- 19.20 Výroba rafinovaných ropných produktov.

Príspevkovým obdobím je 12 bezprostredne po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov nasledujúcich po príslušnom zdaňovacom období dane z príjmov prispievateľa (§ 5).

Výpočet príspevku

§ 3 ods. 1 – v súlade s čl. 15 nar. (EÚ) 2022/1854 sa **základ pre výpočet** príspevku vypočíta zo zdaniteľných ziskov určených podľa vnútroštátnych daňových pravidiel, vo fin. roku 2022 a za celé jeho trvanie, ktoré presiahli 20 % zvýšenie priemeru zdaniteľných ziskov určených podľa vnútroštátnych daňových pravidiel v období 4 fin. rokov začínajúcich sa 1.1.2018 alebo po tomto dátume. Ak je priemer zdaniteľných ziskov v tomto období 4 fin. rokov záporný, priemerný zdaniteľný zisk sa na účely výpočtu príspevku rovná nule.

Pri výpočte základu pre výpočet príspevku sa vychádza zo základu dane z príjmov podľa § 14 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov:

- zníženého o odpočet daňovej straty (§ 30 ZDP) a
- po uplatnení nárokov na zníženie základu dane z príjmov podľa § 30c až 30e ZDP za každé zdaňovacie obdobie dane z príjmov (podľa § 41 ZDP) prispievateľa so začiatkom v kal. roku 2022.

§ 3 ods. 2 - ak je zdaňovacie obdobie kratšie ako 12 mesiacov, pomerne sa upraví aj priemer základov dane z príjmov podľa čl. 15 nar. (EÚ) 2022/1854. Ak je niektoré zo zdaňovacích období [obdobie podľa čl. 2 ods. 12 nar. (EÚ) 2022/1854], z ktorých sa počíta priemer na účely výpočtu základu pre výpočet príspevku, kratšie ako 12 mesiacov, prispievateľ pri výpočte základu dane pre výpočet príspevku dopočíta základ dane z príjmov za toto kratšie obdobie na 12 mesiacov.

Sadzba príspevku (§ 4) je 55 % zo základu pre výpočet príspevku uvedeného vyššie.

Príspevok sa vypočíta (§ 6) ako súčin základu pre výpočet príspevku a sadzby príspevku.

Vyrubovanie príspevku

§ 7 ods. 1 – prispievateľ je povinný doručiť DÚ do uplynutia lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov podľa § 49 ZDP za príslušné zdaňovacie obdobie **oznámenie**, v ktorom uvedie:

- identifikačné údaje o prispievateľovi, najmä jeho názov, sídlo, IČO a DIČ;
- zdaňovacie obdobie na účely platenia príspevku;
- základ pre výpočet príspevku;
- výšku príspevku.

§ 7 ods. 2 - oznámenie podľa § 7 ods. 1 sa považuje za daňové priznanie podľa zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní. Oznámenie sa predkladá na tlačive, ktorého vzor určilo FR SR a uverejnilo na svojom webovom sídle. Oznámenie možno podať len elektronicky.

Povinnosť podať oznámenie podľa § 7 zákona má prispievateľ prvýkrát (§ 10) v lehote na podanie daňového priznania, ktoré sa podáva najskôr 1. januára 2023, za príslušné zdaňovacie obdobie, ktorým je zdaňovacie obdobie, ktoré začalo plynúť najskôr 1. januára 2022.

[Vzor tlačiva](#) oznámenia „OZNSOLPv22“ je prílohou Informácie FR SR na webe FS.

§ 7 ods. 3 - **príspevok je splatný** v lehote na podanie daňového priznania dane z príjmov podľa § 49 ZDP za príslušné zdaňovacie obdobie. Prispievateľ môže príspevok zaplatiť aj v štyroch rovnomerných splátkach, ktoré sú splatné do konca každého štvrťroka príspevkového obdobia. Ak má prispievateľ predĺženú lehotu na podanie daňového priznania k dani z príjmov podľa § 49 ZDP, splatnosť splátok, ktoré pripadajú na štvrťroky od začiatku príspevkového obdobia do uplynutia predĺženej lehoty na podanie daňového priznania, sa posúva na koniec tejto predĺženej lehoty.

Správa príspevku (§ 9) vykonáva DÚ, ktorý je príslušný na správu dane z príjmov prispievateľa podľa Daňového poriadku. Na správu príspevku sa primerane použijú ustanovenia daňového poriadku.

Oznámenie o uzatvorení písomnej dohody s autorom o nevyberaní dane zrážkou za rok 2022

V súlade s § 43 ods. 14 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ďalej len „ZDP“) je platiteľ dane z príjmov, ktorý vypláca FO príjem z vytvorenia diela, z podania umeleckého

výkonu, z použitia diela alebo umeleckého výkonu podľa autorského zákona, povinný oznámiť správcovi dane uzatvorenie písomnej dohody s autorom o nevyberaní dane zrážkou podľa § 43 ods. 3 písm. h) ZDP najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí kalendárneho roka, v ktorom bola uzavretá.

Ak objednávateľ diela alebo umeleckého výkonu, resp. nadobúdateľ licencie, ktorý je platiteľom dane, **uzatvoril v roku 2022 s FO s príjmami podľa autorského zákona písomnú dohodu o nevyberaní dane zrážkou, je povinný túto skutočnosť oznámiť na daňový úrad** v lehote najneskôr **do 31. januára 2023**. Platí to však len v tom prípade, ak písomná dohoda sa týkala príjmu, ktorý bol aj v roku 2022 vyplatený, poukázaný alebo pripísaný v prospech autora.

Pokiaľ platiteľ dane uzatvoril v roku 2022 písomnú dohodu s autorom o nevyberaní dane zrážkou, avšak **k výplate, poukázaniu, alebo k pripísaniu úhrady autorovi dôjde až v**

roku 2023, povinnosť podať oznámenie o uzatvorení písomnej dohody s autorom **vznikne až v roku 2023**, najneskôr do 31. januára 2024.

Pokiaľ platiteľ dane uzatvoril v roku 2022 s autorom **písomnú dohodu** o nevyberaní dane zrážkou, ktorá **sa vzťahuje jednak na príjmy vyplatené v roku 2022, ale aj na príjmy vyplatené v roku 2023**, potom **platiteľovi dane vzniká povinnosť podať oznámenie** o uzatvorení písomnej dohody **iba raz**, a to v lehote najneskôr **do 31. januára 2023**.

Platiteľ dane, ktorý uzatvoril s autorom dohodu o nevyberaní dane zrážkou **v roku 2021, ak k výplate, poukázaniu, alebo k pripísaniu úhrady v prospech autora došlo až v roku 2022, je povinný oznámiť** uzatvorenie tejto dohody najneskôr **do 31. januára 2023**.

Platiteľ dane je povinný podať **Oznámenie o uzatvorení dohody s autorom o nevyberaní dane zrážkou za rok 2022 na predpísanom štruktúrovanom formulári označenom OZN4314v20**.

Platiteľ dane, ktorý je povinný s finančnou správou komunikovať elektronicky, použije na oznámenie o uzatvorení písomnej dohody s autorom o nevyberaní dane zrážkou formulár v elektronickej podobe.

Zvýšenie stravného pri pracovnej ceste podľa zákona o cestovných náhradách od 1. januára 2023

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR vydalo dňa 30. novembra 2022 Opatrenie č. 432/2022, ktorým od 1. januára 2023 ustanovilo sumy stravného podľa § 5 ods. 2 zá-

kona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách. Ako tieto sumy ovplyvňujú výšku daňových výdavkov FO s príjmami podľa § 6 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ďalej len „ZDP“)?

Od **1. januára 2023** boli ustanovené nasledovné sumy stravného podľa § 5 ods. 2 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách:

- ✓ **6,80 €** pre časové pásmo **5 až 12 hodín**,
- ✓ **10,10 €** pre časové pásmo nad **12 hodín až 18 hodín**,
- ✓ **15,30 €** pre časové pásmo nad **18 hodín**.

Príspevky na stravovanie zamestnancov - § 19 ods. 2 písm. c) 5. bod ZDP



Daňovými výdavkami podľa tohto ustanovenia sú príspevky na stravovanie zamestnancov poskytované podľa § 152 Zákonníka práce, najviac však do sumy 55 % stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín podľa zákona o cestovných náhradách, čo predstavuje maximálnu sumu príspevku na jedno jedlo od 1. januára 2023 vo výške 3,74 €.

Cestovné náhrady pri pracovných cestách zamestnancov - § 19 ods. 2 písm. d) ZDP

Daňovými výdavkami v súlade s ustanovením § 19 ods. 2 písm. d) ZDP sú cestovné náhrady zamestnancov do výšky, na ktorú vzniká nárok podľa zákona o cestovných náhradách. Podľa § 5 ods. 1 zákona o cestovných náhradách zamestnancovi patrí stravné za každý kalendárny deň pracovnej cesty za podmienok ustanovených týmto zákonom. Suma stravného je ustanovená v závislosti od času trvania pracovnej cesty v kalendárnom dni, pričom čas trvania pracovnej cesty je rozdelený na 3 časové pásma. Od 1. januára 2023 môže daňovník zahrňovať do daňových výdavkov stravné pri pracovnej ceste zamestnanca v sumách stanovených pre jednotlivé časové pásma, a to:

- ✓ 6,80 € pre časové pásmo 5 až 12 hodín,
- ✓ 10,10 € pre časové pásmo nad 12 hodín až 18 hodín,
- ✓ 15,30 € pre časové pásmo nad 18 hodín.

Výdavky na vlastné stravovanie FO vykonávajúcej podnikateľskú alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť v inom mieste, ako je miesto, v ktorom činnosť pravidelne vykonáva (na tzv. pracovnej ceste) - § 19 ods. 2 písm. e) ZDP

Výdavky daňovníka – FO vykonávajúcej podnikateľskú alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť, ktorá dosahuje príjmy podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP, vynaložené v súvislosti s činnosťou vykonávanou v inom mieste, ako je miesto, v ktorom činnosť pravidelne vykonáva, možno do daňových výdavkov zahrňovať najviac vo výške ustanovenej podľa zákona o cestovných náhradách. Od 1. januára 2023 môže daňovník s príjmami z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP zahrňovať do daňových výdavkov sumy stravného pri tzv. pracovných cestách vo výške stanovenej pre jednotlivé časové pásma rovnako, ako pri pracovných cestách zamestnancov, teda:

- ✓ 6,80 € pre časové pásmo 5 až 12 hodín,
- ✓ 10,10 € pre časové pásmo nad 12 hodín až 18 hodín,
- ✓ 15,30 € pre časové pásmo nad 18 hodín.

Výdavky na vlastné stravovanie daňovníka vykonávajúceho podnikateľskú alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť v mieste, v ktorom činnosť pravidelne vykonáva - § 19 ods. 2 písm. p) ZDP

Daňovník vykonávajúci podnikateľskú alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť dosahujúci príjem podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP môže uplatňovať do daňových výdavkov aj výdavky na vlastné stravovanie za každý odpracovaný deň v kalendárnom roku v mieste svojho pravidelného výkonu práce vo výške 55 % sumy ustanovenej na kalendárny deň pre časové pásmo 5 až 12 hodín podľa zákona o cestovných náhradách, ak mu súčasne nevznikol nárok na príspevok na stravovanie v súvislosti so závislou činnosťou, alebo daňovník neuplatnil výdavky na stravovanie v súvislosti s jeho pracovnou cestou. Od 1. januára 2023 môže daňovník uplatniť do daňových výdavkov výdavky na vlastné stravovanie vo výške 3,74 € za každý kalendárny deň odpracovaný daňovníkom.

Kompensácie MH SR k cene energií – daňové a účtovné hľadisko

FR SR vydalo metodické usmernenie, v ktorom informuje o daňovom zaobchádzaní a účtovaní dodávok energií v súvislosti s kompensáciami MH SR k cenám energií poskytnutými v súlade s nariadeniami vlády SR.

Metodické usmernenie FR SR sa vzťahuje výhradne k daňovému a účtovnému zaobchádzaniu dodávok energií, ktoré podliehajú kompensáciám MH SR na pokrytie rozdielu ceny v dôsledku zvýšenia cien tepla, plynu a elektriny (ďalej aj „energií“) podľa nariadení vlády SR:

- Nariadenia vlády SR č. 464/2022 Z. z., ktorým sa ustanovuje limit nárastu schválenej alebo určenej ceny tepla,
- Nariadenia vlády SR č. 465/2022 Z. z., ktorým sa ustanovujú maximálne ceny pre časť regulovanej dodávky elektriny a plynu pre vybraných koncových odberateľov a výšky taríf pre domácnosti a vybraných odberateľov elektriny a
- Nariadenia vlády SR č. 19/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú maximálne ceny za časť regulovanej dodávky plynu pre koncových odberateľov plynu v domácnosti a malých odberateľov plynu a regulovanej dodávky elektriny pre malých odberateľov elektriny a podmienky ich uplatnenia.

Postup uvedený v tomto usmernení **sa nevzťahuje** k daňovému a účtovnému zaobchádzaniu v súvislosti s poberaním dotácie MH SR na pokrytie dodatočných nákladov v dôsledku zvýšenia cien plynu a na základe schémy štátnej pomoci na podporu podnikov v zmysle dočasného krízového rámca pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v dôsledku agresie Ruska proti Ukrajine č. SA.104846 (2022/N). Podľa schémy SA 104846 sa jedná o dotáciu na pokrytie dodatočných nákladov podnikov a nejedná sa o dotáciu k cene.

➤ DPH

Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z. o DPH (ďalej len „zákon o DPH“) je základom dane pri dodaní tovaru alebo služby všetko, čo tvorí protihodnotu, ktorú dodávateľ prijal alebo má prijať od príjemcu plnenia alebo inej osoby za dodanie tovaru alebo služby, zníženú o daň. Do základu dane sa zahŕňa aj dotácia alebo príspevok, ktorý dodávateľ prijal alebo má prijať k cene tovaru alebo služby.

Podľa judikatúry SD EÚ cieľom čl. 11 A ods. 1 písm. a) DPH smernice (čl. 73 smernice 2006/112/ES), ktorý bol transponovaný do § 22 ods. 1 zákona o DPH, je zohľadniť protihodnotu zaplatenú za dodanie tovaru alebo poskytnutie služby spôsobom, ktorý odzrkadľuje skutočnú celkovú hodnotu dodania tovaru alebo poskytnutia služby. Toto ustanovenie na tento účel do základu dane ako protihodnotu zahŕňa **dotácie, ktoré sú priamo spojené s cenou** týchto transakcií, pretože chce dosiahnuť zdanenie celkovej hodnoty tovarov a služieb daňou z pridanej hodnoty, a tak zabrániť tomu, aby malo poskytnutie dotácie za následok nižší výnos dane. Takýto výklad čl. 11 A ods. 1 písm. a) DPH smernice zaručuje zachovanie daňovej neutrality.

Výkladom pojmu „dotácie priamo viazané na cenu“, resp. v ktorých prípadoch je dotácia predmetom dane a je súčasťou základu dane pri poskytnutí plnenia, **sa zaoberal SD EÚ** napr. v týchto rozsudkoch:

- C-184/00 Office des produits wallons ASBL vz. Belgicko,
- C-353/00 Keeping Newcastle Warm Limited,
- C-381/01 Komisia ES proti Talianskej republike,
- v spojených veciach C-573/18 a C-574/18 C GmbH & Co. KG (C-573/18),
- C-eG (C-574/18) proti Finanzamt Z.

Z rozhodnutí SD EÚ vyplýva, že pojem dotácie priamo viazané na cenu sa musia vykladať tak, že pokrývajú len dotácie alebo príspevky, ktoré predstavujú celú odplatu alebo časť odplaty za dodanie tovarov alebo poskytnutie služieb a ktoré zaplatila tretia strana dodávateľovi, t. j. medzi cenou a dotáciou musí existovať priamy vzťah.

O dotáciu alebo príspevok priamo viazaný na cenu zdaniteľného plnenia ide v prípade, ak ide o tri strany: subjekt poskytujúci dotácie, subjekt, ktorý má z nich prospech a kupujúci,

ktorému dotovaný subjekt dodáva tovary alebo služby. Dotácia, ktorá sa poskytuje predávajúcemu alebo poskytovateľovi služby, objektívne umožňuje dodať tovar alebo poskytnúť služby za nižšiu cenu, ako je cena, ktorú by musel predávajúci alebo poskytovateľ služby žiadať v prípade, že by dotácia nebola poskytnutá. Zároveň je potrebné, aby cena, ktorú má zaplatiť kupujúci, bola určená tak, že sa zníži o dotáciu poskytnutú predávajúcemu, ktorá sa tak stane určujúcim faktorom ceny, ktorú bude žiadať.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že **v zmysle nariadení vlády SR sa v danej situácii jedná o dotáciu k cene tovarov, ktorá vstupuje do základu dane podľa § 22 ods. 1 zákona o DPH**. Z toho vyplýva, že základom dane regulovanej dodávky energie je protihodnota, ktorá pozostáva zo sumy, ktorú dodávateľ prijal alebo má prijať od odberateľa a kompenzácie, ktorú prijal alebo má prijať od MH SR na základe nariadenia vlády SR, znížená o samotnú DPH.

Dodávateľ, ktorý má postavenie platiteľa DPH, je povinný vyhotoviť faktúru na účely zákona o DPH v prípadoch ustanovených v § 72 zákona o DPH, ktorá musí obsahovať náležitosti podľa § 74 ods. 1 zákona o DPH.

Podľa § 74 ods. 1 **musí byť na faktúre** okrem iného **uvedený základ dane** pre každú sadzbu dane a výška dane spolu v eurách, ktorá sa má zaplatiť. Preto by faktúra podľa § 72 zákona o DPH mala obsahovať základ dane podľa § 22 ods. 1 zákona o DPH, t. j. sumu vrátane kompenzácie, ktorú poskytuje MH SR k dodávke tovaru (energie), poníženú o samotnú DPH a taktiež k tomu zodpovedajúcu daň, ktorú je povinný odvieť dodávateľ do štátneho rozpočtu. Z faktúry by taktiež malo byť zrejmé, že príjemca uhradza len časť tejto protihodnoty poníženú o kompenzáciu poskytovanú MH SR.

V prípade fakturácie pre koncových odberateľov, kedy je v zmysle vyššie uvedených nariadení vlády SR možné fakturovať len určenú maximálnu cenu, bude na faktúre uvedená vládou SR určená cena, a to v členení základ dane a daň. Keďže v tomto prípade pojem protihodnota nie je totožný s pojmom cena pre koncového odberateľa, odvod DPH zo zostávajúcej časti protihodnoty uspokojenej kompenzáciou vysporiada dodávateľ prostredníctvom interného dokladu.

➤ Účtovníctvo

Účtovná jednotka účtuje o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva v zmysle § 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve (ďalej len „zákon o účtovníctve“), pričom je povinná ich doložiť účtovnými dokladmi (§ 6 zákona o účtovníctve).

Dodávateľ energií na základe vystavenej faktúry **účtuje v deň splnenia dodávky pohľadávku** voči odberateľovi súvzťažne s účtom 602 – Tržby z predaja služieb, pričom ocenenie pohľadávky nadväzuje na ceny určené v nariadení vlády. V tejto súvislosti dodávateľ energií - platiteľ DPH účtuje o DPH v prospech účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty.

Okrem tejto pohľadávky dodávateľ energií **účtuje aj o kompenzácií** v zmysle nariadenia vlády, ktorá je vyplácaná vrátane DPH. Pri účtovaní kompenzácie dodávateľ energií

postupuje primerane podľa § 52a Opatrenia MF SR č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva, tzn. nárok na kompenzáciu účtuje na ľarchu účtu 346 – *Dotácie zo štátneho rozpočtu*, ak je takmer isté, že splní všetky podmienky súvisiace s kompenzáciou a súčasne, že sa kompenzácia poskytne. Kompenzácia sa účtuje priamo v prospech účtu výnosov alebo v prospech účtu 384 – *Výnosy budúcich období*.

V žiadosti o kompenzáciu dodávateľ energií žiada o kompenzáciu **na obdobie január až december 2023, tzn. kompenzácia je schválená na 12 mesiacov dopredu**, pričom bude **vyplácaná priebežne mesačne**. V deň prijatia oznámenia o schválení žiadosti o kompenzáciu sa v účtovníctve dodávateľa energií účtuje nárok na kompenzáciu na ľarchu účtu 346 – *Dotácie zo štátneho rozpočtu* súvzťažne v prospech účtu 384 – *Výnosy budúcich období*, i keď sa celá kompenzácia vzťahuje na jedno účtovné obdobie.

Účet 384 – Výnosy budúcich období v tomto prípade slúži na to, aby bol v správnom momente zaúčtovaný výnos v alikvotnej časti kompenzácie. Vzhľadom k tomu, že ide o kompenzáciu nerealizovaných výnosov z bežnej činnosti dodávateľa energií, účet 384 – *Výnosy budúcich období* sa rozpúšťa v prospech účtu 602 – *Tržby z predaja služieb* a platiteľ DPH aj v prospech účtu 343 – *Daň z pridanej hodnoty*.

Prehľad účtovných súvzťažností u dodávateľa energií (poradie jednotlivých účtovných prípadov nie je záväzná, ale závisí od skutočností, v akom časovom slede nastanú):

Deň uskutočnenia účt. prípadu	Účtovný prípad	Účtovný doklad	MD	D
Deň dodania	Dodanie energií	faktúra	311	602,343
Deň schválenia žiadosti	Nárok na kompenzáciu (v sume schválenej na celý rok 2023 vrátane DPH)	oznámenie o schválení kompenzácie	346	384
Deň prijatia kompenzácie	Príjem kompenzácie v alikvotnej časti	výpis z bankového účtu	221	346
Deň dodania energií alebo deň prijatia kompenzácie, ak je prijatá skôr ako je dodanie energií	Zúčtovanie kompenzácie v sume bez DPH v alikvotnej časti kompenzácie	Interný doklad	384	602
	Povinnosť odviesť DPH z alikvotnej časti kompenzácie		384	343

Primeraným spôsobom postupuje účtovná jednotka, ktorá zostavuje účtovnú závierku v zmysle § 17a zákona o účtovníctve, t. j. účtovná jednotka, ktorá zostavuje účtovnú závierku podľa medzinárodných účtovných štandardov.

➤ Daň z príjmov

Z hľadiska zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov sa vzniknuté výnosy zahrnú do základu dane v súlade s účtovníctvom.

Zmeny v daňovom poriadku

Termín: 1. február
Lektor: Ing. Božena Jurčíková
Miesto: Bratislava, on-line

V priebehu roka 2022 bolo schválených šesť noviel daňového poriadku zverejnených v zákonoch č. 39/2022 Z.z., č. 250/2022 Z.z., č. 325/2022 Z.z., č. 433/2022 Z.z., č. 496/2022 Z.z. a č. 519/2022 Z.z. Novely daňového poriadku vyplývajú z plánu legislatívnych úloh MF SR pre rok 2022 zamerané na dobrovoľné plnenie daňových povinností; tiež ide o novely vyvolané novelami iných zákonov alebo schválením nových zákonov, ktoré si vyžiadali legislatívnu úpravu daňového poriadku.

Toto nezmeškám

Vlastné imanie obchodnej spoločnosti

Termín: 13. február
Lektor: Ing. Mária Cvečková
Miesto: Bratislava, on-line

Vlastné imanie obchodnej spoločnosti, analýza jeho zložiek z hľadiska Obchodného zákonníka vo väzbe na účtovanie podľa PÚ pre podnikateľov (v platnom znení).

Program:

1. Vlastné imanie ako vlastný zdroj krytia obchodného majetku; štruktúra vlastného imania obchodných spoločností, členenie obchodných spoločností (kapitálové, osobné) a ich základné imanie podľa ObZ; jednotlivé položky VI na účtoch a požiadavky postupov účtovania;
2. Základné imanie/vlastné imanie pri založení obchodných spoločností; pojem, typy a formy vkladov (peňažné; nepeňažné: majetok, pohľadávky); oceňovanie nepeňažných vkladov podľa ObZ a zákona o účtovníctve (reálna hodnota, hodnota uznaná pre vklad); proces splácania/splatenia; kapitálové fondy pri založení obchodnej spoločnosti (rezervný fond, emisné ážio, nedeliteľný fond);
3. Zmeny v základnom imaní počas existencie obchodnej spoločnosti:
 - 3.1. Zvyšovanie základného imania: spôsoby, dôvody, účtovanie
 - 3.2. Znižovanie základného imania: dôvody, dopady, účtovanie
4. Zmeny ostatných zložiek vlastného imania: fondy tvorené zo zisku, tvorba, použitie, účtovanie;
5. Obsahová náplň a účtovanie na účte 413 – Ostatné kapitálové fondy; kapitálový fond z príspevkov podľa § 27b PÚ; proces dodatočných vkladov a príspevkov, vrátenie vkladov, limity, účtovanie.
6. Rozdeľovanie a usporiadanie výsledku hospodárenia (zisk, strata); pôsobnosť valného zhromaždenia; členskej schôdze; schválenie účtovnej závierky – problémy praxe;
7. Účtovanie finančných transakcií medzi prepojenými osobami v závislosti od veľkosti účtovnej jednotky, vykazovanie pôžičiek, pohľadávok a záväzkov pri rozdeľovaní zisku medzi spoločníkmi (rozdely medzi PO a FO);
8. Spoločnosť v kríze, väzby ObZ a účt. legislatívy;
9. Hrozba úpadku; schopnosť preukázať nepretržitosť trvania účtovnej jednotky, resp. pokračovanie v činnosti; indikátory a ich vyhodnotenie; dopad na správu audítora v auditovaných účtovných jednotkách;
10. Vzťah ObZ a zákona o účtovníctve; hierarchia právnych noriem; rekapitulácia (prehľad) základných ustanovení ObZ týkajúcich sa VI obchodných spoločností a ich previazanie na ustanovenia ZoÚ a PÚ (pomôcka)



Zaujímavé pre prax

Zmeny v transferovom oceňovaní v roku 2023

Termín: 16. február
Lektor: Ing. Silvia Karelková
Miesto: Bratislava / online

Problematika transferového oceňovania patrí medzi oblasti, ktorú daňové subjekty považujú za pomerne náročnú, s nejednoznačnými pravidlami a spojenú so špecifickými povinnosťami. Je to tiež oblasť, ktorá sa pomerne dynamicky vyvíja, a to jednak implementáciou medzinárodne uznávaných pravidiel, ale tiež aj zohľadnením domácich špecifik pre tuzemské závislé osoby.

S účinnosťou od januára 2023 nastali v oblasti transferového oceňovania významné zmeny, ktoré podstatným spôsobom menia prístup k aplikácii pravidiel oceňovania transakcií medzi závislými osobami. Tieto nové legislatívne pravidlá týkajúce sa transferového oceňovania priniesla novela zákona o dani z príjmov, ktorá bola prijatá v závere roka 2022. Okrem korektného oceňovania kontrolovaných transakcií v súlade s princípom nezávislého vzťahu majú závislé osoby aj povinnosť pripraviť dokumentáciu k transakciám s inými závislými osobami. Dokumentácia k transferovému oceňovaniu je podkladom, ktorou sa daňový subjekt preukazuje správcovi dane. Zmeny v zákone o dani z príjmov majú dopad aj rozsah a obsah dokumentačnej povinnosti, a preto Ministerstvo financií SR koncom roka 2022 vydalo v poradí už šieste usmernenie, ktoré upravuje pravidlá vedenia dokumentácie k transferovému oceňovaniu od januára 2023.

Na školení si predstavíme nové legislatívne pravidlá v zákone o dani z príjmov týkajúce sa transferového oceňovania, ich dopad v praxi, ako aj nové usmernenie k dokumentačnej povinnosti a zmeny, ktoré nastali v roku 2023.

Taktiež sa zameriame na praktické skúsenosti z daňových kontrol a na oblasti, ktoré správca dane považuje z pohľadu transferového oceňovania za rizikové.

Program:

- Základné aspekty transferového oceňovania
- Legislatívny rámec transferového oceňovania v zákone o dani z príjmov a súvisiacich predpisoch a zmeny od 1.1.2023
- Dokumentácia k transferovému oceňovaniu – zmeny v rozsahu a obsahu od 1.1.2023
- Odporúčania a praktické rady pre daňové subjekty
- Odpovede na otázky v rámci diskusie

Bude to zaujímavé

Podvodné konania pri DPH II

Termín: 17. apríl
Moderátor: Milan Vargan
Miesto: Bratislava / online

Vzhľadom k tomu, že na predchádzajúcej konferencii bol venovaný pomerne veľký priestor rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-154/20 Kemwater ProChemie, niektorým aspektom rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-440/04 AXEL KITTEL nebol venovaný taký priestor, aký si s ohľadom na ich dôležitosť počas daňových kontrol zaslúžia.

Nosnou témou pripravovanej konferencie bude:

- vedomostný test v zmysle rozsudku C-440/04 AXEL KITTEL (vedel alebo vedieť mal a mohol) v súvislosti s podvodným konaním a rozsahom dôkazného bremena správcu dane a následné právo daňového subjektu vyvinenia sa, t. j. ako preukázať, že daňový subjekt konal v dobrej viere,
- test rozumnosti prijatých opatrení, t.j. preukázanie daňového subjektu, že ním prijaté opatrenia boli v „rozumnom rozsahu“.

Ambíciou konferencie je zodpovedať nasledovné otázky:

- Na základe akých priamych a nepriamych dôkazov správca dane preukazuje skutočnosť, že daňový subjekt vedel o svojej účasti na podvodnom konaní?
- Na základe akých priamych a nepriamych dôkazov správca dane preukazuje právnu fikciu, že daňový subjekt mohol/mal vedieť o svojej účasti na podvodnom konaní?
- Môže správca dane naraz tvrdiť, že daňový subjekt vedel alebo mohol/mal vedieť o svojej účasti na podvodnom konaní? Ak nie, aké sú dôsledky takéhoto tvrdenia správcu dane z pohľadu zákonnosti?
- V ktorom kroku daňový subjekt preukazuje konanie v dobrej viere a prijatie rozumných opatrení? Musí najprv správca dane uniesť svoje dôkazné bremeno v rozsahu celého Axel Kittel testu (vrátane preukázania vedomosti daňového subjektu) a až následne daňový subjekt preukazuje dobrú vieru a prijatie opatrení v rozumnom rozsahu alebo ak správca dane tvrdí, že daňový subjekt neprijal opatrenia v rozumnom rozsahu a konal nedbanlivo, správca dane už nemusí preukazovať vedomosť daňového subjektu? Aký je vzťah medzi dôkazným bremenom správcu dane preukázať vedomosť daňového subjektu a rozsahom opatrení prijatých daňovým subjektom? Je správca dane povinný označiť konkrétne dôkazy a indicie o vedomosti daňového subjektu alebo stačí správcovi dane tvrdiť, že na základe všetkých svojich zistení preukázal vedomosť daňového subjektu? Je správca dane povinný preukázať príčinnú súvislosť medzi konkrétnym podvodom na DPH a vedomosťou daňového

subjektu (vedomosť daňového subjektu o konkrétnom daňovom podvode najmä verzus podvody na bočných líniách – cross-invoicing – fiktívne vstupy)?

- Je možné vo všeobecnosti ustáliť rozsah opatrení, kedy daňový subjekt koná v dobrej viere?
- Je povinný správca dane vyjadriť sa ku konkrétnym opatreniam daňového subjektu, keď tvrdí, že prijaté opatrenia neboli prijaté v dostatočnom rozsahu?
- Je správca dane povinný potvrdiť unesenie dôkazného bremena daňovým subjektom a jeho prenesenie na správcu dane v zmysle AXEL KITTEL testu?
- Problematika zmiešavania línií pri daňových kontrolách - ak v rámci daňovej kontroly správca dane vykonal dokazovanie v určitom rozsahu so zameraním na preukázanie splnenia hmotno-právnych podmienok daňovým subjektom, akým spôsobom môže „sanovať“ účel daňovej kontroly vo vyrubovacom konaní a prejsť z línie splnenia hmotno-právnych podmienok daňovým subjektom (dôkazné bremeno daňového subjektu) na líniu preukázania vedomosti daňového subjektu o podvode (dôkazné bremeno správcu dane)?

Vedieť kde to môže zlyhať je vždy super

KONFERENCIA
DPH PODVODY 2

17. apríl 2023

Hotel Color Bratislava

Daňový kalendár

Prehľad daňových a odvodových termínov na najbližší mesiac. Zdroj: FR SR

Dátum Druh Názov

Obdobie

do 5 dní po dni výplaty	Daň zo závislej činnosti	Odvod preddavkov na daň z príjmov zo závislej činnosti za zamestnancov znížené o úhrn daňového bonusu, a to najneskôr do 5 dní po dni výplaty, poukázania alebo pripísania zdaniteľnej mzdy zamestnancovi k dobru, ako aj odvod osobitnej dane z príjmov vybraných ústavných činiteľov	mesačné
10.2.	Daň zo závislej činnosti	Povinnosť zamestnávateľa vystaviť potvrdenie o zdaniteľných príjmoch zamestnanca za rok 2022, ak zamestnanec oň požiadal do 5.2.2023 (resp. do 6.2.2023) na účely ročného zúčtovania preddavkov na daň u iného zamestnávateľa	ročné
15.2.	Daň z príjmu fyzickej osoby	Odvedenie sumy na zabezpečenie dane z príjmov platiteľom podľa § 44 zákona o DzPa oznámenie tejto skutočnosti správcovi dane	mesačné
15.2.	Daň z príjmu PO	Odvedenie sumy na zabezpečenie dane z príjmov platiteľom podľa § 44 zákona o DzPa oznámenie tejto skutočnosti správcovi dane	mesačné
15.2.	Daň z príjmu fyzickej osoby	Odvedenie DzP vyberanej zrážkou podľa § 43 ods. 11 zákona o DzPa oznámenie tejto skutočnosti správcovi dane	mesačné
15.2.	Daň z príjmu PO	Odvedenie DzP vyberanej zrážkou podľa § 43 ods. 11 zákona o DzPa oznámenie tejto skutočnosti správcovi dane	mesačné
27.2.	Spotrebná daň z elektriny	Podanie daň. priznania za spotrebné dane (miner. olej, elektrina, uhlie, zemný plyn, alkoh. nápoje, tabak. výrobky) za predchádzajúci kalendárny mesiac a zaplatenie týchto daní	mesačné
27.2.	DPH	Podanie súhrnného výkazu za kalendárny mesiac pre platiteľa podávajúceho súhrnný výkaz za kalendárny mesiac	mesačné
27.2.	DPH	Podanie kontrolného výkazu za kalendárny mesiac pre platiteľa so zdaňovacím obdobím kalendárny mesiac	mesačné
27.2.	Spotrebná daň z tabakových výrobkov	Podanie oznámenia o množstve cigariet uvedených do daňového voľného obehu na daňovom území za predchádzajúci	mesačné

		kalendárny mesiac pre daňový sklad, oprávneného príjemcu a dovozcu cigariet	
27.2.	DPH	Podanie daňového priznania k DPH za predchádzajúci kalendárny mesiac pre platiteľa so zdaňovacím obdobím kalendárny mesiac a zaplatenie dane	mesačné
27.2.	Spotrebná daň z liehu	Uzatvorenie evidencie za príslušný kalendárny mesiac odberteľom kontrolných známok pri SPD z liehu v elektronickom systéme KZ do 25. dňa kalendárneho mesiaca	mesačné
27.2.	Spotrebná daň z minerálneho oleja	Povinnosť distribútora pohonných látok predložiť colnému úradu hlásenie o množstve nadobudnutého, dodaného minerálneho oleja a stave zásob minerálneho oleja, uvedeného v § 6 ods. 1 písm. a), d) a f) alebo v § 7 ods. 1 a 2 zákona č.98/2004 Z.z., za predchádzajúci kalendárny mesiac samostatne za každú prevádzkareň v členení podľa jednotlivých druhov tohto minerálneho oleja, to neplatí, ak je distribútor pohonných látok prevádzkovateľom daňového skladu.	mesačné
27.2.	Spotrebné dane	Podanie daňového priznania za spotrebné dane (minerálny olej, elektrina, uhlie, zemný plyn, alkoholické nápoje, tabakové výrobky) za predchádzajúci kalendárny mesiac a zaplatenie týchto daní	mesačné
28.2.	Odvody	Zaplatenie osobitného odvodu z podnikania v regulovaných odvetviach	mesačné
28.2.	Daň zo závislej činnosti	Podanie prehľadu o zrazených a odvedených preddavkoch na daň z príjmov zo závislej činnosti, ktoré zamestnávateľ jednotlivým zamestnancom vyplatil, o zamestnaneckej prémii a o daňovom bonuse za uplynulý kalendárny mesiac	mesačné
28.2.	Daň zo závislej činnosti	Podanie písomného oznámenia správcovi dane o výške sumy osobitnej dane vybraného úst. činiteľa z príjmu zo záv. činn.	mesačné
28.2.	Daň z motorových vozidiel	Zaplatenie mesačných preddavkov na daň z motorových vozidiel vo výške 1/12 predpokladanej dane u daňovníka, ktorého predpokladaná daň presiahne 8 300 €	mesačné
28.2.	Daň z príjmu PO	Zaplatenie mesačných preddavkov na DzP právnickej osoby vo výške 1/12 dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie	mesačné
28.2.	Daň z príjmu fyzickej osoby	Zaplatenie mesačných preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby vo výške 1/12 poslednej známej daňovej povinnosti	mesačné
28.2.	DPH	Podanie daňového priznania za predchádzajúci kalendárny mesiac pre osobu uplatňujúcu osobitnú úpravu dane iOSS na predaj tovaru na diaľku dovážaného z územia tretích štátov a zaplatenie tejto dane (§ 68c zákona o DPH)	mesačné